

panorama wałbrzyska

www.walbrzych.naszemiasto.pl

Nr 10

NA WOKANDZIE

**PIERWSZY
PRAWOMOCNY
WYROK
ZA MOBBING
W POLICJI.
SZYKUJĄ SIĘ
NASTĘPNE**

str. 6

TRAGEDIA W WAŁBRZYSZACH

Śmiertelny pościg za motocyklistą

**W Wałbrzychu 21-letni motocyklista
zginął po tym, jak nieoznakowany
radiowóz zajechał mu drogę.**

Policja wydała oświadczenie w sprawie
tragicznego wypadku na Starym Zdroju.

str. 3

Policja wydała następującej treści
oświadczenie:

„Policjanci Wydziału Ruchu Drogo-
wego Komendy Miejskiej Policji

w Wałbrzychu zauważyli kierującego
motocyklem typu cross, który nie po-
siadał tablic rejestracyjnych. Funkcyj-
nariusze podjęli decyzję o zatrzyma-

niu pojazdu do kontroli drogowej. Kie-
rujący 21-letni mężczyzna nie zastoso-
wał się do wydawanych sygnałów
świeatnych i dźwiękowych i podjął

próbę ucieczki. Sposób jego jazdy
stwarzał realne zagrożenie dla innych
uczestników ruchu drogowego oraz
pieszych. (...)

W dynamicznie rozwijającej się sy-
tuacji (...) kierujący stracił panowanie
nad motocyklem i uderzył w element
infrastruktury drogowej”. ©©

NOMINACJE

**Mamy troje nowych
Ambasadorów Wał-
brzycha.** To wybitne
postaci ze świata nauki,
biznesu i sportu **str. 4**

ARTEFAKTY

**Wałbrzyski badacz
i historyk regionu**
odnalazł w muzeum
we Wrocławiu „miero-
szowski skarb” **str. 5**

DROGOWNICTWO

**Zima daje popalić wykonawcom
dróg. Wciąż mają z nią problemy.**
W Wałbrzychu na zakończenie
remontów czekają cztery ulice **str. 8**

Nr ISSN 2082-8446
Nr indeksu 272663

Urszula
Baumann

Niania za 69 miliardów

Pusta lodówka, zimne mieszkanie, niewykupione leki. Według „Raportu o biedzie” Stowarzyszenia Wiosna, ponad 400 tysięcy seniorów żyje w ubóstwie. Tymczasem Polska szybko się rozwija i dziś jest już w gronie 20 największych gospodarek świata. Są pieniądze na 800 plus, Dobry Start czy babciowe. Wsparcie trafia do rodzin mniej zamożnych, którym ratuje domowe budżety, i do takich, które nie odczułyby jego braku.

Jednocześnie mamy największy deficyt budżetowy w Europie i rosnący dług publiczny. Eksperci biją na alarm i ostrzegają przed katastrofą. Wskazują, że należałoby ograniczyć albo wręcz zlikwidować popularne społeczne transfery. 500 plus nie spełniło oczekiwań i nie udało się podnieść wskaźnika dietetności. Od początku miało zapach kielbasy wyborczej. Podobnie pachniało 800 plus i babciowe. Nie broni się też 300 zł, rozdawane na każdego ucznia - biednego i bogatego.

Każdy lubi dostawać prezenty, ale nie jesteśmy Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi, które opłacą nawet najdroższe zagraniczne studia, podarują działkę budowlaną i zapewnią bezpłatną opiekunkę samotnemu seniorowi. Nie leżymy na ropy, nie śpimy na pieniądzach, a na społeczne programy zrzucać się wszyscy.

Zlikwidowanie tych programów pozwoliłoby zaoszczędzić na wydatkach i bardziej skupić się na pomocy najuboższemu. Niestety, nasze państwo z powodów czysto politycznych stało się drogą niańką dla ludzi młodych, silnych i zdrowych. A w przyszłym roku kolejne wybory i kolejny festiwal obietnic...©©

POWIAT WAŁBRZYSKI

Dostali fundusze na przebudowę drogi

W najbliższym czasie zostanie wyremontowana droga pomiędzy Gostkowem i Nowymi Bogaczowicami. Powiat wałbrzyski dostał właśnie dofinansowanie tej inwestycji - 1.650 tys. zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg 2026.

Przewidziany do przebudowania odcinek ma około kilometra i jest fragmentem drogi powiatowej nr 3464D. Całkowity koszt inwestycji wynosi 3,3 mln zł. W jej ramach zostaną wykonane m.in. wymiana nawierzchni i odwodnienia drogi, a także modernizacja przyległej infrastruktury.

- Dzięki dofinansowaniu znacząco przyspieszy realizacja inwestycji, a mieszkańcy regionu zyskają nowoczesną i bezpieczną trasę komunikacyjną - zapewniają w starostwie powiatowym w Wałbrzychu. PG

WAŁBRZYCH

Piesza wtargnęła wprost pod samochód

Wałbrzyska policja prowadzi postępowanie w sprawie wypadku, do którego doszło na wałbrzyskim Podgórzu. Na ul. Niepodległości kobieta wtargnęła zza autobusu komunikacji miejskiej wprost pod jadący samochód osobowy. 62-letni kierujący nie był w stanie zareagować. 74-letnia kobieta została potrą-

cona i upadła na jezdnię. Trafiła do szpitala.

Wstępnie ustalono, że nie doznała poważniejszych obrażeń, zagrażających jej zdrowiu. Policja prowadzi szczegółowe postępowanie w sprawie tego zdarzenia. I przypomina, że pieszy zawsze powinien zachować czujność przed wejściem na jezdnię. ADA

Czy powstanie u nas kolejny sklep Dino?

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Na wałbrzyskim Podzamczu ma stanąć nowy market sieci Dino. Sklep ma się pojawić przy al. Podwale, gdzie dzisiaj działa strzeżony parking.

Sieć Dino wystąpiła o pozwolenie na budowę nowego marketu przy al. Podwale na Podzamczu w styczniu tego roku. Jak usłyszeliśmy w Biurze Administracji Architektoniczno-Budowlanej, wniosek jest obecnie procedowany.

Market ma stanąć na działce naprzeciwko kościoła pw. Piotra i Pawła i plenerowej siłowni. Po sąsiedztwie działają dwa pawilony handlowe oraz Biedronka w Szczawnie-Zdroju. Dzisiaj w tym miejscu jest zlokalizowany strzeżony parking. Czy zostanie zlikwidowany?

- Mamy wstępną umowę z siecią Dino. Sklep, który ma tu powstać, nie zajmie całej powierzchni parking. Zarówno po prawej, jak i po lewej stronie działki, która ma należeć do sieci, jest jeszcze sporo prze-

strzeni, około 2 i 2,5 tys. m kw. powierzchni. Rozważamy przygotowanie tam ogrodzonych, bezobsługowych parkingów - mówi nam Maciej Zdobych, właściciel terenu.

Jak dodaje, byłyby to parkingi na szlaban, który automatycznie czyta numery rejestracyjne pojazdu. Na razie, dopóki umowa nie zostanie sfinalizowana, parking nadal będzie działał. W późniejszym terminie na płocie pojawi się tablica z informacjami dla chętnych do wynajęcia miejsca na parking.

- Mają być podobne do tych, jakie przygotowała dla mieszkańców Spółdzielnia Mieszkaniowa Podzamcze - dodaje pan Maciej.

Warto dodać, że sklep marki Dino działa już przy ul. Fortecznej na Podzamczu. Nowy jest budowany na Starym Zdroju i Białym Kamieniu. Funkcjonują także sklepy przy ul. Świdnickiej i w Szczawniku.

- Lubię kupować tam mięso z lada, poza tym mam wszystko, czego mi trzeba na obiad, śniadanie i kolację - zapewnia nas pani Ania z Podzamcza.©©

FOT. ARCHIWUM PW

JAWORZYNA ŚLĄSKA

Z wód „Żwirowni” wyłowiono ciało

Na obrzeżach Jaworzyny Śląskiej doszło do tragedii. 28 lutego około godz. 14.30 zaalarmowano służby, że w zbiorniku żwirownia dryfuje ciało człowieka. Na miejsce natychmiast ruszyli ratownicy i policjanci. Wyciągnęli mężczyznę na brzeg. Niestety, lekarz mógł już tylko stwierdzić zgon. Mężczyzna nie miał przy sobie dokumentów.

- W wodzie znajdowało się ciało około 50-letniego mężczyzny. Policjanci ustalają tożsamość denata - powiedział nam aspirant Magdalena Ząbek z KMP w Świdnicy.

Policjantka zaznaczyła, że obecnie trudno jest przesądzać o przyczynach i bliższych okolicznościach tragedii. Wiadomo jednak, że „Żwirownia” w Jaworzynie Śląskiej co roku zbiera śmiertelne żniwo. Do wypadków dochodzi jednak głównie ciepłą wiosną i latem, kiedy ludzie szukają ochłody w wodzie.

Zbiornik jest zdradziecki, miejscami bardzo głęboki. To miejsce po dawnej żwirowni, która tu działała. Ma wymiary około 600×400 metrów. Adrianna Szurman

POLONEZ MATURZYSTÓW

FOT. PAWEŁ GOŁĘBOWSKI

Uczniowie klas maturalnych z wałbrzyskich szkół średnich zatańczyli na Rynku poloneza. Taki miejski taniec to już tradycja. - W tym roku maturzyści tańczyli jedenasty raz - mówił Robert Wróbel, dyrektor II Liceum Ogólnokształcącego. Ta szkoła jak co roku była organizatorem wydarzenia. Zjawili się też przedstawiciele III i IV liceum oraz Zespołu Szkół Energetycznych. - Poloneza zatańczyło stu uczniów. To reprezentacja maturzystów, bo w tym roku mamy ich w mieście około tysiąca - wyjaśniał Roman Szelemej, prezydent Wałbrzyska. PG

TRAGEDIA W DZIELNICY STARY ZDRÓJ ZGINĄŁ 21-LETNI MOTOCYKLISTA

Były próby zatrzymania i pościg za crossowcem

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Prokuratura Rejonowa w Wałbrzychu wszczęła śledztwo w sprawie śmierci 21-letniego motocyklisty na Starym Zdroju. Policjant jest w złym stanie psychicznym.

Tragedia rozegrała się w sobotę, 28 lutego, po godz. 12.00 na ul. Armii Krajowej niedaleko dworca Wałbrzych Miasto. Na nagraniu z kamer, udostępnionych w sieci widać, jak policyjne bmw ściga motocyklistę, skręca, a motocykl uderza w samochód. Wszystko dzieje się bardzo szybko, decydują ułamki sekund.

Oświadczenie policji w sprawie wypadku

Komenda Miejska Policji w Wałbrzychu wydała oświadczenie w sprawie wypadku 21-letniego motocyklisty. Czytamy w nim:

„Policjanci Wydziału Ruchu Drogowego zauważyli kierującego motocyklem typu cross, który nie miał tablic rejestracyjnych. Podjęli decyzję o zatrzymaniu pojazdu do kontroli drogowej. 21-letni motocyklista nie zastosował się do sygnałów świetlnych oraz dźwiękowych i podjął próbę ucieczki. Sposób jego jazdy stwarzał realne zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego oraz pieszych.

W trakcie interwencji policjanci wyprzedzili motocyklistę i doprowadzili do jego zatrzymania. W momencie, gdy policjanci podejmowali czynności służbowe i zamierzali opuścić radiowóz, by podejść do kierowcy, ten gwałtownie ruszył, zawrócił i podczas wykonywanego manewru uszkodził tył nieoznakowanego radiowozu (bmw), po czym kontynuował ucieczkę. Łamał rażąco przepisy ruchu drogowego i stwarzał realne zagrożenie dla innych uczestników, m.in. wjechał pod prąd, wyprzedzał na podwójnej linii ciągłej.

Policjanci ponownie podjęli pościg. W jego trakcie wyprzedził motocyklistę, zwolnili oraz dawali mu wyraźne sygnały do zatrzymania pojazdu. Kierujący po raz kolejny nie zastosował się do poleceń, wydawanych przez funkcjonariuszy i podjął manewr wyprzedzania

Ulica Armii Krajowej chwilę po tragicznym zdarzeniu 28 lutego. 21-latek nie przeżył...

W miejscu, gdzie zginął 21-letni motocyklista palą się znicze. Pierwsze pojawiły się krótko po wypadku.

radiowozu z lewej strony, poruszając się w sposób stwarzający dalsze zagrożenie w ruchu drogowym.

W przebiegu dynamicznie rozwijającej się sytuacji doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego kierujący stracił panowanie nad motocyklem i uderzył w element infrastruktury drogowej”.

Jak informują dalej policjanci, młody mężczyzna doznał poważnych obrażeń ciała. Na miejscu udzielono mu po-

Śledztwo prowadzi wałbrzyska Prokuratura Rejonowa. Śledczy od początku uczestniczyli w czynnościach policji na miejscu zdarzenia.

mocy przedmedycznej i reanimowano do przyjazdu karetki. 21-latek został przetransportowany do szpitala, gdzie zmarł.

Policjanci podkreślają, że działania funkcjonariuszy zmierzały do „zatrzymania pojazdu w sposób możliwie bezpieczny dla niego oraz dla innych uczestników ruchu drogowego i zapobieżenie dalszemu zagrożeniu”.

KWP z Wrocławia zabezpieczyła ślady wypadku

Ślady, jeszcze w sobotę, zabezpieczyło laboratorium kryminalistyczne z Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu.

- Zabezpieczono także nagrania z monitoringu miejskiego oraz kamer policjantów.

Wiemy, że w internecie krążą też prywatne nagrania z kamer. Wszystkie materiały będą szczegółowo analizowane, powołamy też biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych. Na razie nic więcej nie mogę powiedzieć w tej sprawie. Zeznania złożyli też świadkowie, policjanci z patrolu, którzy dojechali na miejsce zdarzenia. Zostały zabezpieczone zostały ślady i policyjne bmw - mówi nam Karolina Borowiec-Kończyszka, prokurator rejonowa w Wałbrzychu.

Samochód zostanie poddany badaniom. Także zarysowania i szkody, które powstały w wyniku kolizji z motocyklem, na którym uciekał 21-latek i którym uderzył w radiowóz. W efekcie stracił panowanie nad jednośladem wyrzucił się, uderzył w przydrożne barierki i zmarł.

- Postępowanie toczy się w sprawie spowodowania wypadku ze skutkiem śmiertelnym (nie przeciw konkretnej osobie - dop. red.) - zaznacza pani prokurator.

Nie przesłuchano jeszcze policjanta, który kierował bmw. Jest w złej kondycji psychicznej, na jego przesłuchanie nie zezwolił psycholog. To funkcjonariusz, który pełni służbę w policji od 14 lat. W pracy uchodzi za bardzo dobrego policjanta, dobrze znającego przepisy, pomocnego, doświadczonego i nie bojącego się podejmowania decyzji. ©

Dawne straszdyło dostanie nowe życie

Elżbiet Węgrzyn
Wałbrzych

Budynek z piekła rodem po przebudowie będzie wygodny i nowoczesny. Gmach przy ul. 1 Maja 69 czeka na nowe życie.

Za kilka lat ci, którzy zobaczą budynek przy ul. 1 Maja 69 w wałbrzyskiej dzielnicy Sobięcin pomyślą, że to nowa realizacja deweloperska lub nowy budynek komunalny. Tymczasem kamienica ta istniała już na początku XX wieku, a w ostatnich latach jej stan techniczny i spłot przypadków losowych sprawiły, że miejsce to stało się osławione. Jej mieszkańcy walczyli z takimi plagami, jak ogień, woda, dym, samobójcze próby, nagła śmiercią i atakiem chłabąszczy. Zaczęto się zastanawiać, czy ten budynek jest nawiedzony.

Zgodnie z danymi Państwowej Straży Pożarnej, w latach 2014-2023 interweniowano tu ponad 40 razy. W ciągu dekady było 12 pożarów, dwa alarmy były fałszywe, a 27 razy przyjeżdżano do lokalnych zagrożeń.

W lutym 2024 roku Miejski Zarząd Budynków w Wałbrzychu wyłonił wykonawcę projektu przebudowy tego miejsca, zaś na zapytanie radnego Piotra Sosińskiego o plany miasta wobec budynku, urzędnicy zapowiedzieli powstanie dokumentacji projektu przebudowy do marca 2025 roku. Sygnaliz-

wano też plany pozyskania zewnętrznych środków na remont, a także sfinansowanie z budżetu gminy reszty kosztów. Projekt przebudowy wraz z wizualizacjami już powstał, plany są imponujące.

- Mam projekt, jest decyzja pozwolenia na budowę. Jesteśmy na etapie składania wniosku do Banku Gospodarstwa Krajowego, gdyż remont jest uwarunkowany uzyskaniem dofinansowania. Projekt przebudowy i wizualizacje tego miejsca po remoncie robi ogromne oraz pozytywne wrażenie - mówi Remigiusz Łatka, prezes zarządu MZB.

Jeszcze latem 2024 roku z 25 mieszkań zajętych było 10, przy czym tylko jeden najemca miał podpisaną umowę najmu. Pozostałych 9 zajmowano „bez tytułu prawnego”.

Dziś okna i drzwi kamienicy zamurowano, miejsce czeka na nową szansę, remont i nowych lokatorów.

- Cała działka, przynależna do budynku, a zlokalizowana za nim, ma zostać zagospodarowana i ogrodzona. Wnętrze po przebudowie zyska nowe życie, powstanie też szyb windowy. Ten obszar bardzo mocno i pozytywnie się zmieni, jeśli uda się sfinalizować remont - komentuje Łatka.

Z dawnego gmachu pozostaną ściany nośne i sylwetka, a i tą odmieni nowa, jaśniejsza elewacja. Nie będzie też śladu po błotnistym podwórku, gdyż okolica się zazieleni. ©

WAŁBRZYCH

IV „ogólniak” doczekał się pięknej sali

Wałbrzyskie IV Liceum Ogólnokształcące ma piękną, nowoczesną salę gimnastyczną. Drugiego marca otwartą ją uroczystość po gruntownym remoncie.

- Wymieniono okna, podłogi, przebudowano konstrukcję dachu, balkony, zostały wymienione instalacje, postawiono ściankę wspi-

naczkową - wyliczał Roman Szelemej, prezydent Wałbrzyska.

Prace objęły też remont pomieszczeń sanitarnych i szatni. Wszystko kosztowało około 2 mln zł. Pomogło 717 tys. zł dofinansowania z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu „Sportowa Polska”. PG

Troje nowych Ambasadorów Miasta

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Jest troje nowych Ambasadorów Wałbrzyska. Będą też reprezentantami miasta w kraju i na świecie.

Od 28 lutego mamy troje nowych Ambasadorów Wałbrzyska. Podczas gali w zamku Książ uhonorowano osoby, które pochodzą z Wałbrzyska i które swoją pracą oraz postawą są wybitną wizytówką miasta. Poznajmy ich sylwetki.

Dr hab. Agnieszka Chrisidu-Budnik

Prof. Uniwersytetu Wrocławskiego, polska naukowiec, specjalistka w zakresie nauk o administracji i zarządzaniu publicznym.

Urodziła się w Wałbrzychu i wywodzi się z rodziny o polsko-greckich korzeniach, której tradycję łączyłaś średniowieczną otwartością i wrażliwością kulturową z silnym etosem służby publicznej. Jej pochodzący z Grecji ojciec - lekarz internista i radiolog oraz mama - lekarka pediatra są silnie związani z wałbrzyską służbą zdrowia.

Podczas trzech bloków aukcji udało się zebrać w takcie gali 401 tys. zł na leczenie dzieci.

Obecnie pracuje jako profesor Uniwersytetu Wrocławskiego w Instytucie Nauk Administracyjnych na Wydziale Prawa Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie kieruje Zakładem Ustroju Administracji Publicznej.

W swojej działalności naukowej łączy zagadnienia teoretyczne z praktycznymi wy-

zwaniaми administracji publicznej, co przejawia się zarówno w badaniach, jak i w dydaktyce. Angażuje się także w inicjatywy, wspierające rozwój publikacji naukowych oraz współpracę międzynarodową i interdyscyplinarną w środowisku akademickim. Ma dużą wrażliwość badawczą i otwartość na różne perspektywy.

Jarosław Dominiak

Prezes zarządu Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych. Absolwent Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu oraz programu Advanced Management Program w IESE Business School w Barcelonie, uczestnik studiów podyplomowych w SGH. Inicjator i pierwszy prezes SII, od 2000 r. człon-

nek organizacji Ashoka - Innovators for the Public. Specjalista w zakresie relacji inwestorskich i komunikacji finansowej.

Reprezentował polskie organizacje inwestorskie w World Federation of Investors Corp., w latach 2011-2016 członek grupy doradczej ESMA w Paryżu. Zasiadał w licznych radach i komitetach rynku kapitałowego (m.in. przy GPW, KDPW, Ministerstwie Finansów), wieloletni sędzia Sądu Giełdowego przy GPW. Pełnił funkcje w europejskich organizacjach inwestorskich, obecnie członek zarządu Better Finance.

Wykładowca SGH, prelegent konferencji rynku kapitałowego, autor licznych publikacji. Członek rad nadzorczych, wyróżniany m.in. jako jeden z 25 filarów rynku kapitałowego w Polsce oraz laureat nagród Corporate Governance 2023 i Asy Bankiera.

Daniel Puchalski

Urodził się w Bystrzycy Kłodzkiej. Wspólnie z kolegami zdobył wicemistrzostwo Polski młodzików w sztafecie, zanim - za sprawą determinacji sekcji

koszykówki - zdecydował się zmienić dyscyplinę. Kluczową rolę w tej drodze odegrali dwaj wyjątkowi trenerzy: Józef Pawlik (narcciarstwo) oraz Jan Zabawa (koszykówka), którym zawdzięcza bardzo wiele.

Jako zawodnik Górnika Wałbrzych zdobył srebrny medal mistrzostw Polski juniorów młodszych. Za swój największy sukces uznaje 4. miejsce w rozgrywkach seniorskich, wywalczone bez zagranicznych zawodników, z zespołem, opartym o wychowanków klubu.

Po zakończeniu kariery zawodniczej z powodzeniem realizował się jako trener. Stworzył autorski program szkolenia, który przyniósł cztery medale mistrzostw Polski, w tym złoty medal juniorów.

Awansował ze swoimi zawodnikami do I ligi, a wcześniej prowadził reprezentację na mistrzostwach Europy kadetów.

Od ponad 20 lat jest czynnym ratownikiem TOPR, zawodowym międzynarodowym instruktorem narciarstwa biegowego i zjazdowego ISIA SITN PZN, właścicielem szkoły narciarskiej Narciarnia i niewielkiego wyciągu. ©

Stadnina w Książu ma piękne żrebaki

Adrianna Szurman
Wałbrzych

W Stadzie Ogierów Książ w Wałbrzychu przychodzą na świat żrebaki. Tyle słodczy na padoku!

W Stadzie Ogierów Książ w Wałbrzychu trwa sezon wyżrebienia. Wśród 18 tegorocznych żrebaków jest 10 klaczek i 8 ogierków.

- Oczekujemy jeszcze przyjsia na świat 6 kolejnych żrebiąt. Każde wyżrebienie to dla nas ważne wydarzenie, bo stanowią one efekt pracy hodowlanej i przemyślanego doboru ogierów oraz klaczy - mówi Izabela Świerczek, kierowniczka Stada Ogierów Książ.

Jak podkreśla, to jedna z najstarszych i najbardziej rozpoznawalnych stadnin w Polsce. Specjalizuje się w hodowli koni rasy śląskiej - rasy o dużych walorach użytkowych, cenionej zarówno w sporcie zaprzęgowym, jak i w rekreacji czy pracy użytkowej. Pani Iza podkreśla, że pracownicy Stada prowadzą hodowlę zachowawczą, dbając o utrzymanie najlepszych cech tej rasy, czyli: siły, wytrzymało-

ści, dobrego charakteru i elegancji w ruchu.

- Nasza działalność to jednak nie tylko hodowla. Angażujemy się również w sport, szczególnie w konkurencje zaprzęgowe, a także w działalność turystyczną i edukacyjną. Organizujemy m.in. międzynarodowe zawody w powożeniu, mistrzostwa Polski w powożeniu oraz zawody krajowe. Promujemy zarówno tradycje jeździeckie, jak też dziedzictwo historyczne Książa - mówi Izabela Świerczek i zachęca do odwiedzin Stada w Książu. ©

Maluchy można już spotkać na wybiegu w Książu.

Obchody podzieliły dwóch organizatorów

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Obchody Święta Żołnierzy Wyklętych w Wałbrzychu odbyły się ze zgrzytami, bez zapowiedzianej salwy honorowej. Mieszkańcy są zawiedzeni.

Pierwszego marca w całej Polsce organizowano uroczystości, upamiętniające Żołnierzy Wyklętych. W Wałbrzychu, niestety, nie obyło się bez zgrzytów. Władze miasta (Koalicja Obywatelska) i środowiska prawicowe zorganizowały dwie odrębne uroczystości przed Pomnikiem Niepodległości. Ich wyjątkowym punktem i oprawą miała być salwa honorowa żołnierzy ze Świętoszowa, na którą zaproszono mieszkańców. Wojsko, mimo zapowiedzi, nie pojawiło się jednak o godz. 19.00, a dołączyło do miejskich obchodów o godz. 17.00. Salwy nie było.

Mieszkańcy byli rozczarowani

Rozczarowania nie kryli mieszkańcy, którzy o 19.00 zjawili się przed Pomnikiem Nie-

podległości. Choć nie było ich wielu, wielu spodziewało się organizatorów.

Także na obchodach miejskich zwykłych mieszkańców była garstka. Nie bez znaczenia była pogoda, czyli padający deszcz. Tradycyjnie przyszły władze miasta, była posłanka Sylwia Bielawska, radni, reprezentacja szkolna, władze powiatowe, przedstawiciele miejskich spółek oraz inne oficjalne delegacje.

Co ciekawe, na uroczystości pojawiła się także 10. Brygada Kawalerii Pancernej w Świętoszowie. Ta sama, która miała pojawić się na uroczystościach o godz. 19.00. Trzy dni wcześniej wojskowi uzgadniali z organizatorami, w jakiej kolejności będą składali kwiaty, gdzie staną, którędy wejdą oraz salwę honorową, która miała być wyjątkowym punktem i nadać wyjątkową oprawę obchodom Dnia Żołnierzy Wyklętych w Wałbrzychu.

Zmiana nastąpiła w ostatniej chwili

Jak przekazali nam współorganizatorzy wieczornej uroczystości, prawicowi radni Tomasz

W Wałbrzychu mieliśmy podwójne obchody Dnia Żołnierzy Wyklętych. Prawicowi organizatorzy nie kryją oburzenia.

Maciejowski i Rafał Kiercz, żołnierze odwołali wszystko w ostatniej chwili, tłumacząc to „rozkazem z góry”. Podobnie jak to, że dołączyli do imprezy miejskiej, wcześniejszej. Skąd nagle zmiana planów? Poprosimy organizatorów o oficjalne stanowisko i czekamy na ich wyjaśnienia.

O godz. 19.00 miała być kompania, ponad 30 żołnierzy, a było tylko dwóch z wartą honorową przed pomnikiem. Nie

było też kawki u księdza w salce parafialnej Kolegiaty, na którą zostali zaproszeni wszyscy wojskowi.

Jedynym wspólnym momentem obchodów była msza święta w Kolegiacie pw. Aniołów Stróżów. Na szczęście tu nie zorganizowano dwóch, oddzielnych kazań - dla prawicy i dla koalicji z osobna.

I tak wyglądało u nas ważne święto o głęboko patriotycznym wydźwięku... ©

ARTEFAKTY WAŁBRZYSKI BADACZ I HISTORYK REGIONU ODNALAZŁ WE WROCŁAWIU „MIEROSZOWSKI SKARB”

Meble, zbiory porcelany, szkło, czepce, obrazy - to świadkowie historii miasta

Elżbieta Węgrzyn
Mieroszów

Odnaleziono skarb Mieroszowa. Co się na niego składa? Miasto świętuje właśnie 700-lecie swego istnienia.

Podczas powojennej kwerendy prasy badacz i pasjonat historii Dolnego Śląska odnalazł przekazy, dotyczące miejskiego skarbu. Potwierdził jego istnienie w roku, w którym przygraniczne, dolnośląskie miasteczko obchodzi właśnie 700-lecie swego istnienia. Tomasz Jurek z Wałbrzycha właśnie dołączył do gremium organizatorów tych obchodów. Zapytaliśmy pasjonata, co zawiera „skarb” i jak mu się udało potwierdzić autentyczność znaleziska.

Co się składa na odnaleziony skarb?

Z radością informujemy o zlokalizowaniu „mieroszowskiego skarbu” w zasobach Muzeum Narodowego we Wrocławiu. Szczególne podziękowania kierujemy do pana Tomasa Jureka. Dzięki jego pasji, zaangażowaniu i wnikliwej analizie archiwalnych materiałów, te cenne obiekty zostały ponownie zidentyfikowane jako dziedzictwo Mieroszowa - informują z dumą przedstawiciele wiejsko-miejskiej gminy Mieroszów w powiecie wałbrzyskim.

To miejscowość przy granicy z Czechami, z ładnym rynkiem, ciekawymi relikami umocnień, pomnikiem i wieżą widokową na Kościelnej Górze. W 2026 roku obchodzi ono 700-lecie istnienia, więc odnalezienie relikwów tutejszej historii jest szczęśliwym zbiegiem okoliczności.

- Przejglądam obecnie archiwa powojennych roczników prasy i natrafiłem w „Dzienniku Zachodnim” z końca lat 40. XX wieku w częściach, poświęconych Dolnemu Śląskowi i Wałbrzychowi na informacje, dotyczące Mieroszowa. W prasie z 1947 i 1948 roku wzmiankowano o zbiorach z Mieroszowa, przekazanych do Wrocławia - wyjaśnia Tomasz Jurek, badacz i twórca tekstów o historii naszego regionu.

Wałbrzyszanin zapytał władze Muzeum Narodowego, czy taki „mieroszowski skarb” mają u siebie i potwierdzają jego istnienie.

Mieroszowskie artefakty odnaleziono w zbiorach Muzeum Narodowego we Wrocławiu.

- Okazało się, że to prawda. To łącznie 211 skatalogowanych pozycji - opowiada z uśmiechem nasz rozmówca. Władze muzeum potwierdziły szybko i rzetelnie, że takie zbiory istnieją.

Zgodnie z prasowymi doniesieniami z tamtych lat, mieszkańcy przynosili do konstytuującej się polskiej władzy dawnego Friedland in Niederschlesien, a współczesnego Mieroszowa różne znaleziska na terenie miasta artefakty. Zaś urzędnicy... nie bardzo potrafili określić ich historyczne znaczenie. Wszystko gromadzono nie wiedząc, czy to przysłówiowe „białe kruki”, czy rupiecie.

- Zarząd miasta nie wiedział, co z tym zrobić i zwrócił się do Wrocławia. Późniejszą decyzją zostało to przekazane do ówczesnego muzeum, którego kontynuatorem jest obecne Muzeum Narodowe - opowiada Jurek.

Przygraniczne miasto świętuje właśnie 700-lecie istnienia

- Otrzymałem z Muzeum Narodowego listę przedmiotów, które pochodzą z Mieroszowa, listę tę przekazałem władzom miasta - zaznacza wałbrzyski badacz.

„Mieroszowski skarb” stanowiło mnóstwo dokumen-

Muzeum Narodowe we Wrocławiu potwierdziło, że ma łącznie 211 skatalogowanych pozycji „mieroszowskiego skarbu”.

tów, które trafiły do archiwów na terenie regionu wałbrzyskiego, ale też sporo „ruchomości” - przedmiotów kultury materialnej.

Jak wyjaśnia Tomasz Jurek, na liście artefaktów „mieroszowskiego skarbu” są: meble, zbiory porcelany, ceramika i szkło, cynowe naczynia, czepce (prawdopodobnie śląskie), do tego pojedyncze obrazy, m.in. olejny z Niderlandów z przełomu XV i XVII wieku.

- To bardzo ciekawa kolekcja, może nie wybitna, ale dość duża, różnorodna i stara, bo w większości z XVII i XVIII wieku - ocenia nasz rozmówca.

Zachwyciły go zwłaszcza szklane pojemniki „butelki”, w których wnętrzu powstawały marynistyczne miniatury.

Tak zidentyfikowane dziedzictwo materialne Mieroszowa jest wyjątkowym prezentem na obchodzone w 2026 roku 700-lecie istnienia miasta. Mieroszów okazał wałbrzyszaninowi wdzięczność i zaprosił go do Honorowego Komitetu Obchodów 700-lecia Mieroszowa. Badacz zaś nie zasypuje gruszek w popiele i chciałby pomóc w umożliwieniu czasowej prezentacji „mieroszowskiego skarbu” w miejscu, z którego się wywodzi.

- Będziemy się starali wypożyczyć choćby kilka, kilkanaście tych przedmiotów i zaprezentować je w Mieroszowie, o ile oczywiście Muzeum Narodowe wyrazi zgodę - zapewnia pan Tomasz.

To jedna z lokalnych kolekcji skarbów, które trafiły na łamy prasy. Część znalezisk

ostatnich dekad jest bardzo cenna, jak skarb średzki, czy skarb praskich groszy z Wał-

brzycha, inne zaś stanowią ważne świadectwo o kulturze materialnej regionu, jak np. skarb z ul. Kuracyjnej w Wałbrzychu.

© ©

Mieroszów jest dumny ze swych atrakcji i 700 lat historii.

REKLAMA

0011488520

ŻARÓW

BURMISTRZ MIASTA ŻARÓW OGŁASZA III PRZETARG

publiczny, ustny nieograniczony na sprzedaż

LOKALU MIESZKALNEGO o pow. 78,02 m²

Numer działki	Pow. działki w m ²	Numer KW	Położenie	Przeznaczenie w mpz	Forma oddania nieruch.	Cena wywoław.	Wysokość wadium	Godz. rozp. przetargu
63/4	1755	SW1S/00084894/1	Żarów, ul. Zamkowa 15/16 Pow. lokalu 78,02 m ²	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	sprzedaż lokalu na własność wraz z udziałem w gruncie 2,58%	245.000 zł w tym: 239930 zł – lokal 5070 zł – udział	24.500 zł	10 ⁰⁰

- Przetarg odbędzie się **14 kwietnia 2026 r.** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Żarowie, ul. Zamkowa 2, pokój nr 19 o godzinie podanej w tabeli.
- Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10% ceny wywoławczej podanej w tabeli na **konto Urzędu Miejskiego w Żarowie przy ul. Zamkowej 2 w Żarowie, Santander Bank 97 1090 2369 0000 0001 4749 3760 najpóźniej do dnia 10 kwietnia 2026 r. włącznie.**
- Za datę wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Urzędu Miejskiego w Żarowie.**
- Wadium wpłacone przez uczestnika, który wygra przetarg, zaliczone zostanie na poczet ceny nabycia, pozostałym uczestnikom wadium zwraca się w terminie do 3 dni od dnia zakończenia przetargu.
- Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników, jeżeli chociaż jeden uczestnik zaofertuje cenę o co najmniej jedno postąpienie powyżej ceny wywoławczej.
- Cena nieruchomości sprzedawanej w drodze przetargu podlega zapłacie najpóźniej do dnia zawarcia aktu notarialnego. W razie uchylania się uczestnika, który wygrał przetarg, od zawarcia umowy notarialnej, wpłacone wadium ulega przepadkowi na rzecz organizatora przetargu.
- Zgodnie z ustawą o podatku od towarów i usług zbywany lokal zwolniony jest z podatku VAT. Oferent, który wygra przetarg zobowiązany będzie do poniesienia kosztów sądowych i notarialnych związanych z przeniesieniem prawa własności lokalu.
- Ogłoszenie o przetargu umieszczone jest na stronie internetowej Urzędu: www.um.zarow.pl
- Dodatkowych informacji udziela Referat Nieruchomości, Gospodarki Przestrzennej i Lokalowej tel. 743067301.
- Uczestnik zobowiązany jest do przedłożenia komisji przetargowej dowodu wpłaty wadium oraz dokumentu tożsamości przed otwarciem przetargu.
- Jeżeli uczestnik jest reprezentowany przez pełnomocnika, konieczne jest przedłożenie oryginału pełnomocnictwa upoważniającego do działania na każdym etapie postępowania przetargowego (dotyczy także małżeństw, gdy tylko jedno z małżonków jest obecne na przetargu).
- Wpłata wadium przez uczestnika przetargu jest równoznaczna z potwierdzeniem przez niego faktu zapoznania się z warunkami przetargu i ich akceptacją oraz treścią klauzuli informacyjnej (RODO).**
- Nieruchomość wolna jest od wszelkich obciążeń na rzecz osób trzecich i nie jest przedmiotem zobowiązań.
- Nabywca przejmuje nieruchomość w stanie istniejącym.
- Niezależnie od podanych powyżej informacji, oferent odpowiada za samodzielne zapoznanie się ze stanem prawnym i faktycznym lokalu.
- Lokal składa się z 2 pokoi, kuchni, spiżarki, łazienki i przedpokoju (II piętro). Do lokalu przynależy piwnica.
- Poprzednie przetargi odbyły się w dniu 8.07.2025 r. i 21.10.2025 r. (zakreślone wynikiem negatywnym).

ZAPADŁ PIERWSZY PRAWOMOCNY WYROK ZA MOBBING W POLICJI

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Zapadł pierwszy prawomocny wyrok sądu za mobbing w wałbrzyskiej policji. Kryminalny wygrał 26 tys. zł. Kolejni policjanci czekają na wyroki.

W Sądzie Okręgowym w Świdnicy zapadł pierwszy prawomocny wyrok o zadośćuczynienie za krzywdy, doznane w czasie służby policjantów wydziału kryminalnego KMP w Wałbrzychu, spowodowane nękaniami. Byli grubymi świniami, głupkami, debilami nie nadającymi się do pracy w policji. Jak zeznawali przed Sądem Rejonowym w Wałbrzychu, przełożeni podważali ich kompetencje także przy zatrzymanych. Policjanci skarżyli się na stany depresyjne. Mecenasy, którzy ich reprezentowali mówili, że z młodych, ambitnych funkcjonariuszy operacyjnych stali się niewierzącymi w siebie wrakami.

Kolejne wyroki za mobbing w policji w Wałbrzychu są w drodze

O tej sprawie pisaliśmy już kilka razy. Teraz zapadają wyroki, więczące wieloletnie postępowania sądowe. Ale to nie koniec spraw, bo kolejne pozwy rozważają inni policjanci, którzy jeszcze nie przeszli na emeryturę. Pięciu czeka jeszcze na wyroki drugiej instancji.

Byli przełożeni policjantów, których ta sprawa dotyczy, najpierw zostali skazani prawomocnymi wyrokami sądu za mobbing. To dzięki temu, że uwierzył im prokurator. Później ruszyły procesy cywilne, w tra-

FOT. DOLNOSŁĄSKA POLICJA

Wydział kryminalny to w policji jednostka ściśle elitarna. Nie każdy policjant ma predyspozycje, by w niej pracować.

kie których policjanci wygrali odszkodowania w sądzie pierwszej instancji w Wałbrzychu.

Teraz przed Sądem Okręgowym w Świdnicy zapadł pierwszy prawomocny wyrok, a kolejne są w drodze.

- Wyrokiem z 19 lutego 2026 roku Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Wałbrzychu.

Przełożeni z wydziału kryminalnego nazywali policjantów „grubą swinią”, zwracali się do nich „ty pajacu”, „ty debilu”.

chu z 17 października 2024 roku i zasądził od pozwanego Skarbu Państwa, komendanta miejskiego policji w Wałbrzychu, na rzecz powoda 26.250 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od 27 stycznia 2022 roku do dnia zapłaty - mówi nam Jacek Janowski, reprezentujący policjanta w sądzie.

Ja dodaje, w uzasadnieniu Sąd Okręgowy w Świdnicy wskazał, że w całości podzielił stanowisko sądu pierwszej instancji.

- W szczególności mając na uwadze długotrwałość naruszenia dóbr osobistych nękanego funkcjonariusza policji, wpływ tych działań na jego zdrowie psychiczne, fakt, że

naruszeń tych dopuszczał się jego przełożony funkcjonariusz policji, jak również wpływ specyfiki służby w wydziale kryminalnym policji na kondycję psychiczną powoda, odpowiednim będzie zadośćuczynienie w kwocie 26.250 zł - dodaje Janowski. - I zaznaczam, że gdyby nie specyfika służby, wpływająca w 25 procentach na kondycję psychiczną powoda, należałoby mu się zadośćuczynienie w kwocie 35 tys. zł.

Komendę Miejską Policji pozwało sześciu policjantów. Inni wciąż się wahają

Sprawa dotyczy 2016 roku. Na ławie oskarżonych zasiadli wówczas byli już naczelnik i za-

stępca wydziału kryminalnego. Jeden zmarł w czasie procesów, a drugi został zwolniony. Zmienił się też komendant miejski wałbrzyskiej policji.

Przełożeni z wydziału kryminalnego nazywali policjantów „grubą swinią”, zwracali się do nich „ty pajacu”, „ty debilu”. Także przy zatrzymanych. Policjanci czuli się zastraszeni. Zeznawali, że natarczywie przepytywano ich ze znajomości przepisów, poniżano, złośliwie nękanono telefonami na służbie i poza nią.

Oskarżeni w tej sprawie - naczelnik i jego zastępca - nie przyznawali się do winy. Tłumaczyli, że policja, a zwłaszcza wydział kryminalny, który uchodzi za elitarny w każdej

jednostce (nie każdy może pełnić tu służbę i nie każdy się do niej nadaje) rządzi się specyficznymi prawami. Pracują tam mężczyźni i kobiety, którzy powinni być twardzi, odporni psychicznie na stres, na szorstkie traktowanie etc. Policjanci mają do czynienia z najgorszym typem ludzi - gangsterami bez skrupułów, bandytami, mordercami, dzieciobójcami...

Jak mówi nam reprezentujący policjantów, naczelnicy potrafili doprowadzić kryminalnych do tego. Byli funkcjonariusz, który także pozwał policję, wygrał 50 tys. zł zadośćuczynienia i czeka na prawomocny wyrok zaznaczając, że przełożeni „dojeżdżali” ich na zmianę.

- Powiedzmy tak: ci, którzy lubili się z jednym, byli dojeżdżani przez drugiego i odwrotnie - mówi policjant. - Od początku myślałem, że wszystko zostanie zamiecione pod dywan, a nawet jeśli sprawy trafią do sądu, to nic nie wskóramy. A jednak sędzia nie zostawiła suchej nitki na byłych naczelnikach.

Pięciu policjantów, którzy pozwali Komendę Miejską Policji w Wałbrzychu, nie pracuje już w tej formacji. Przeszli na emeryturę. Tylko jeden nadal pełni służbę. Są też inni, którzy pracują w jednostce i wciąż rozważają skierowanie pozwów po tym, jak przejdą na emeryturę. Dzisiaj, 10 lat od tych wydarzeń, w wydziale kryminalnym pracują inni naczelnicy, ponownie zmienił się też szef całej komendy. Wdrożono procedury antymobbingowe. Przed laty również obowiązywały, ale nie zadziałały.©©

REKLAMA

0011488402

OGŁOSZENIE O SPRZEDAŻY

1). Przedmiot sprzedaży: Prawo własności do lokalu mieszkalnego położonego w miejscowości Boguszów-Gorce przy ul. Kopernika 12, lokal nr 2, składającego się z 2 pokoi, kuchni, WC i przedpokoju, o łącznej powierzchni 53,60 m², dla którego lokalu mieszkalnego Sąd Rejonowy Wałbrzychu, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr SW1W/00025562/7. 2). Określenie upadłego: Marta Owcarz, zam. 58-372 Boguszów-Gorce, ul. Mikołaja Kopernika 12/2. 3). Określenie Sądu i sygnatury sprawy: Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, Wydział VI Gospodarczy, ul. Słowackiego 10, 58-300 Wałbrzych, Sygn. Akt. SW1W/GUP-s/292/2024. 4). Podstawa zbycia: art. 491(11a) ust 2 Ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz.U.2024.794 t.j.). 5). Wartość oszacowania: 222.000,00 zł, numer postępowania na sprzedaż: VI, określenie ceny minimalnej: 111.000,00 zł. 6). Termin złożenia oferty i zapłaty wadium: 24 marca 2026 r. 7). Kwota wadium: 11.100,00 zł, oznaczenie rachunku bankowego do wpłaty wadium i pozostałej części ceny: Syndyk Michał Błaszczyński; numer rachunku bankowego: 58 1020 5242 0000 2202 0663 1503. 8). Termin rozpoznania ofert: 26 marca 2026 r., godz. 9:00, miejsce rozpoznania ofert: Kancelaria Syndyka, termin ewentualnej aukcji: 26 marca 2026 r., godz. 9:15, miejsce ewentualnej aukcji: Kancelaria Syndyka. Pełne warunki sprzedaży oraz pozostałe informacje przekazywane są przez Syndyka masy upadłości Michała Błaszczyńskiego (kom. 662 373 882) lub Pełnomocnika Syndyka Edwarda Stolarczyka (kom. 695 663 414), mail: kancelaria@syndycy.eu. Można również skontaktować się z wyżej wymienionymi osobami celem umówienia na okazanie przedmiotu sprzedaży. Sledź i polub profil syndycy.eu na facebook(com) aby być na bieżąco ze wszystkimi postępowaniami na sprzedaż.

REKLAMA

0011488394

Ogłoszenie o sprzedaży

- 1). Przedmiot sprzedaży: Spółdzielcze własnościowe prawo do boks garażowego nr 76 o pow. użytkowej 17,22 m² i pow. zabudowy 18,00 m², położonego na działce nr 189/1, AM-9, obręb Stone. Boks garażowy nie posiada założonej odrębnej księgi wieczystej.
- 2). Określenie upadłego: Nikolay Ivanov, zam. 57-350 Kudowa-Zdrój, ul. Pogodna 29/4.
- 3). Określenie Sądu i sygnatury sprawy: Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, Wydział VI Gospodarczy, ul. Słowackiego 10, 58-300 Wałbrzych, sygn. akt SW1W GUP-s/204/2024.
- 4). Podstawa zbycia: art. 491(11a) ust. 2 Ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz.U.2024.794 t.j.).
- 5). Wartość oszacowania: 60.696,00 zł, numer postępowania na sprzedaż: IV, określenie ceny minimalnej: 42.487,20 zł.
- 6). Termin złożenia oferty i zapłaty wadium: 24 marca 2026 r.
- 7). Kwota wadium: 4.248,72 zł, oznaczenie rachunku bankowego do wpłaty wadium i pozostałej części ceny: Syndyk Michał Błaszczyński; numer rachunku bankowego: 25 1020 5242 0000 2802 0658 0296.
- 8). Termin rozpoznania ofert: 26 marca 2026 r., godz. 9:30, miejsce rozpoznania ofert: Kancelaria Syndyka, termin ewentualnej aukcji: 26 marca 2026 r., godz. 9:45, miejsce ewentualnej aukcji: Kancelaria Syndyka.

Pełne warunki sprzedaży oraz pozostałe informacje przekazywane są przez Syndyka masy upadłości Michała Błaszczyńskiego (kom. 662 373 882) lub Pełnomocnika Syndyka Edwarda Stolarczyka (kom. 695 663 414), mail: kancelaria@syndycy.eu. Można również skontaktować się z wyżej wymienionymi osobami celem umówienia na okazanie przedmiotu sprzedaży.

Sledź i polub profil syndycy.eu na facebook(com) aby być na bieżąco ze wszystkimi postępowaniami na sprzedaż.

REKLAMA

0011488522

BURMISTRZ MIASTA ŻARÓW INFORMUJE

Na tablicy ogłoszeń Biura Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Żarowie, ul. Zamkowa 2, został wywieszony na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy w oparciu o Zarządzenie Nr 29/2026.

REKLAMA

0011459141

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

Dołącz do wyjątkowej drużyny.

Rusza rekrutacja wolontariuszy na 12. Tarczyński Nocny Wrocław Półmaraton

Już tylko **trzy miesiące** dzielą nas od jednej z najbardziej wyczekiwanych nocy w sportowym kalendarzu stolicy Dolnego Śląska. **Nocny Wrocław Półmaraton** od lat przyciąga tysiące biegaczy i kibiców, ale jego serce bije nie tylko na trasie. Tworzą je ludzie w charakterystycznych koszulkach wolontariuszy – uśmiechnięci, zaangażowani i gotowi do działania. Właśnie ruszyła rekrutacja do **12. Tarczyński Nocnego Wrocław Półmaratonu**, jednego z największych biegów w Europie.

Tysiąc powodów, by dołączyć

Podczas ubiegłorocznej, 11. odsłony półmaratonu organizatorom zaufało aż tysiąc wolontariuszy. To oni czuwali nad sprawnym przebiegiem imprezy – od pierwszych chwil w biurze zawodów, aż po ostateczne medale wręczane na mecie.

– Dołączenie do naszej wolontariackiej rodziny to coś więcej niż pomoc przy wydarzeniu sportowym – podkreślają organizatorzy. – To okazja do poznania niesamowitych osób, wymiany doświadczeń i złapania inspiracji.

Na wolontariuszy czekają pakiety startowe, gadżety od partnerów, certyfikaty potwierdzające udział, a także specjalne centrum wolontariatu, które będzie działać przez cały tydzień popre-

dziający bieg. To przestrzeń integracji, szkoleń i atrakcji, która pozwala poczuć atmosferę wydarzenia jeszcze zanim na starcie zabrzmi sygnał do biegu.

Dla wielu osób to także realna szansa na zdobycie doświadczenia zawodowego, nawiązanie kontaktów czy zaliczenie praktyk.

Kto może zostać wolontariuszem?

Nie ma jednego wzorca wolontariusza. Do zespołu mogą dołączyć osoby, które ukończyły 18 lat, a także młodzież od 13. roku życia – pod warunkiem dostarczenia pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego. Górnej granicy wieku nie ma.

W poprzednich edycjach pomagali uczniowie i studenci, osoby aktywne za-

wodowo z różnych branż, emeryci, słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku, byli i obecni biegacze, rodziny zawodników, a nawet przedstawiciele służb mundurowych. Jedni zgłaszają się indywidualnie, inni tworzą kilku- czy kilkunastoosobowe grupy przyjaciół. Tu naprawdę – jak mówią organizatorzy – „sky is the limit”.

Wolontariuszy Nocnego Wrocław Półmaratonu wspiera również marka Tarczyński S.A., która wywodzi się z Dolnego Śląska i od lat działa zgodnie z hasłem „Jesz lepiej, żyjesz lepiej”.

Chcielibyśmy szczególnie podziękować wolontariuszom, bez których takie wydarzenie jak 12. Tarczyński Nocny Wrocław Półmaraton Wrocław nie byłoby możliwe.

„Bycie wolontariuszką na Nocnym Wrocław Półmaratonie od 3 lat stało się moją tradycją. To tutaj poznałam moją przyjaciółkę i wspaniałych, pozytywnych ludzi, z którymi utrzymuję kontakt do dzisiaj. Cudownie jest być częścią tak ogromnego wydarzenia” – Ula

„Do pierwszego wolontariatu zaprosił mnie kolega. Od 10. edycji to ja zapraszam innych. To wyjątkowe wydarzenie, które za każdym razem mnie zaskakuje, a ludzie, których poznałam, stali się moją ekipą.” – Kuba

„Nie mogę doczekać się kolejnej edycji! Ludzie, atmosfera – to coś, co zaraża. Spróbujesz raz i chcesz więcej” – Karolina

To dzięki ich pracy zawodnicy mogą bezpiecznie i komfortowo pokonywać kolejne kilometry trasy – mówi Radosław Chmurak, Wiceprezes Zarządu firmy Tarczyński S.A.

Od biura zawodów po linię mety

Wolontariusze są obecni na każdym etapie wydarzenia. Wspierają pracę biura zawodów, obsługują depozyt, czuwają nad bezpieczeństwem na trasie, pomagają przy starcie i mecie, pracują na punktach na-

wadniania i w wielu innych obszarach. To zadania wymagające odpowiedzialności i zaangażowania, ale też dające ogromną satysfakcję. Bo kiedy tysiące biegaczy przemierzają rozświetlone nocą ulice Wrocławia, świadomość, że jest się częścią tego widowiska, zostaje w pamięci na długo.

Jak się zgłosić?

Rekrutacja prowadzona jest online za pośrednictwem strony wolontariat.mcs.wroc.pl. Po założeniu profilu wolontariusza można przejść do procesu zgłosze-

niowego. Organizatorzy deklarują, że w ciągu trzech dni od rejestracji skontaktują się z kandydatami, by ustalić szczegóły współpracy.

Można zgłaszać się indywidualnie lub grupowo. Jedno jest pewne: 12. Tarczyński Nocny Wrocław Półmaraton to nie tylko sportowe emocje i nocna magia miasta. To także wspólnota ludzi, którzy chcą być bliżej wydarzeń i mieć realny wpływ na ich kształt. A tej nocy Wrocław znów pobiegnie – również dzięki nim.

Można już szykować świąteczne palmy

FOT. PAWEŁ GOŁĘBOWSKI

Konkurs na najpiękniejszą Palmę Wielkanocną trwa w Czarnym Borze już wiele lat. To wspaniała tradycja.

Paweł Gołębiowski
Czarny Bór

W Czarnym Borze tradycyjnie wybiorą najpiękniejszą Palmę Wielkanocną. Można już zacząć je przygotowywać!

Chcicie przygotować coś wyjątkowego na zbliżającą się Wielkanoc? Możecie wziąć udział w konkursie na Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną 2026.

Konkurs od lat łączy pokolenia i integruje społeczność Czarnego Boru. Jego organizatorami są miejscowe: parafia NSPJ, Urząd Gminy, Biblioteka+Centrum Kultury oraz Gminny Zespół Szkolno-Przedszkolny.

Co należy zrobić, żeby wziąć udział w konkursie? Trzeba wykonać tradycyjną Palmę Wielka-

nocną, używając naturalnych materiałów: żarnowca, bukszpanu, bazi, suszonych kwiatów, bibuły, wstążek, wydmszek. Organizatorzy podkreślają, że gotowe, kupne palmy i sztuczne elementy nie zostaną dopuszczone do konkursu. Gotowe prace przyniesiecie do parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Czarnym Borze w piątek, 27 marca, w godz. między 10.00 a 12.00.

Palmy - jak co roku - będą oceniane przez jury w trzech kategoriach: indywidualnej, dzieci szkolnych i instytucji. Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród zaplanowanego na 29 marca o około godz. 13.00 w kościele w Czarnym Borze. Nagrody wyniosą: I miejsce - 500 zł, II miejsce - 300 zł, III miejsce - 200 zł. ©©

KRÓTKO

WAŁBRZYCH

Pokażą nam mistrzowskie tańce

Już w połowie marca Wałbrzych na dwa dni stanie się krajową stolicą tańca, gdyż 14 i 15 dnia tego miesiąca odbędą się tu mistrzostwa Polski stage dance. - Spodziewamy się udziału około tysiąca osób - zapowiada Piotr Szewczyk, wiceprezes UKS Cordex, organizatora mistrzostw. Zawody odbędą się w Aqua Zdroju. Będą rywalizowali tancerze w różnym wieku - od siedmiolatków do seniorów - w kategoriach: jazz, showdance i modern. Przyjadą wszyscy najlepsi w kraju, bo mistrzostwa są eliminacją do mistrzostw Europy i świata. Bilety dla widzów będą dostępne w dniu wydarzenia po 40 zł (dla posiadaczy karty „Kocham Wałbrzych” 50-procentowa zniżka). PG

WAŁBRZYCH

Ruszyły planowe rozbiórki ruin

Trwa pierwsze wyburzenie w Wałbrzychu w 2026 roku. 9 lutego ciężki buldożer Przedsiębiorstwa Budowlanego „Kobud” ze Środy Śląskiej rozpoczął rozbiórkę dwóch dużych, przyległych kamienic w dzielnicy Podgórze. - W pierwszym kwartale tego roku chcemy jeszcze wyburzyć budynki przy ul. Niepodległości 45-47 - zapowiadał w ostatnich dniach Remigiusz Łatka, prezes Miejskiego Zarządu Budynków. ELW

WAŁBRZYCH

Wypadek na obwodnicy

Jak informuj Marcin Świeży z wałbrzyskiej policji, niezachowanie przez 61-letniego kierującego samochodem osobowym bezpiecznej odległości od poprzedzającego pojazdu było przyczyną zderzenia samochodów na Europejce. Kierowcą drugiego auta był 39-latek. Na szczęście nikomu nic się nie stało. Policjanci z wałbrzyskiej drogówki ukarali starszego z mężczyzn mandatem w wysokości 1,5 tys. zł i 10 punktami karnymi, a także odebrali mu elektronicznie dowód rejestracyjny pojazdu ze względu na pokolizyjne uszkodzenia. 39-latek otrzymał natomiast 200 zł mandatu i 3 punkty karne, bo już wcześniej miał zatrzymany dowód rejestracyjny pojazdu za brak aktualnego przeglądu. ADA

FOT. ELŻBIETA WĘGRZYN

Dwunastego lutego wznowiono prace w terenie. Czy zima ponownie ich nie wstrzyma?

DROGOWNICTWO CZTERY ULICE WCIAŻ REMONTOWANE

Zima daje popalić wykonawcom dróg

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Na drogach już wiosna, czy też zima nadal trzyma? Co z wznowieniem remontów czterech dróg w Wałbrzychu?

Pracownicy uwijają się, układając kostkę brukową i krawężniki. Trwają prace na ul. Limanowskiego w Wałbrzychu. Sprawdziliśmy, czy dzięki ociepleniu czeka nas przełom na czterech przebudowywanych ulicach, których remonty wstrzymano na czas zimy.

Grunut nadal zmrożony na głębokość metra

Na zimowy czas zwolniły lub przystały prowadzone w Wałbrzychu przebudowy - jak największa stadionu w dzielnicy Nowe Miasto. Tu roboty są wykonywane w budynku zaplecza. Prace trwają też m.in. w wałbrzyskich szkołach. W terenie zaś przez aurę zwolniły. Mowa o ulicach: Limanowskiego (rozgrzebane chodniki i brak warstwy ścieralnej), Ogrodowej (brak m.in. oznako-

wania poziomego), Beethovena (jak w przypadku Limanowskiego) oraz Wrocławskiej (gotowe sieci wewnętrzne drogi, reszta do wykonania).

Mimo chwilowego ocieplenia grunt nadal jest zmrożony na głębokość około metra, a układanie w takich warunkach warstwy ścieralnej czy innych warstw bitumicznych jest nierealne nie tylko z uwagi na zimową przerwę w dostarczaniu surowców. Prowadzenie w tych warunkach części prac byłoby zwykłą niegospodarnością.

Trzeba myśleć po gospodarstwie

Malowanie oznakowania czy układanie asfaltu w zbyt chłodnym okresie narażałoby trwałość ostatecznego efektu i byłby kłopot z odbiorem oraz

Mimo chwilowego ocieplenia grunt nadal jest zmrożony na głębokość około metra. To uniemożliwia układanie warstw bitumicznych.

gwarancją dla takiego wykonania.

Nie ma się zatem co oczekiwać, że w najbliższym czasie dojdzie do istotnych zmian na placach budowy dróg. W przypadku ul. Wrocławskiej i Limanowskiego ewentualne zamknięcia na czas układania mas wymaga zmiany organizacji ruchu, połączonej z objazdami komunikacji miejskiej.

- Nie otrzymaliśmy jeszcze wniosków, dotyczących tymczasowych zmian organizacji ruchu, dotyczących tych budów. Pogoda nie jest jeszcze na tyle stabilna, by w pełni wznowiać prace - zaznacza Krzysztof Fila, kierownik Biura Transportu i Ruchu Drogowego UM w Wałbrzychu.

W ostatnich latach podobne prace drogowe prowadzono często przez całą zimę. Tegoroczna nie zaskoczyła drogowców, ale wykonawców dróg już tak. Możemy się zatem spodziewać w najbliższych tygodniach raczej prac brukarskich niż zamknięć ulic z uwagi na szeroko zakrojone układanie mas czy malowanie pasów. W remontach ulic zima nadal trzyma. ©©

Ulica Matejki doczeka się porządnej naprawy

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Niebawem zostanie wyremontowana ulica Matejki. Wałbrzych dostał na ten cel 6,5 mln zł dofinansowania.

- Projekt przebudowy ulic Matejki i Moniuszki uzyskał 65 procent dofinansowania - mówi Roman Szelemej, prezydent Wałbrzyska.

W ramach inwestycji zostanie zatem wyremontowana nie tylko ul. Matejki (od ronda Solidarności), ale też fragment ul. Moniuszki (do ul. Zamkowej) i całe otoczenie - chodniki oraz elementy małej architektury. Prace, które będą prowadzone pod okiem konserwatora zabytków, powinny potrwać do końca tego roku. Nie

wiadomo jeszcze czy na czas ich trwania ulica zostanie zamknięta dla ruchu. To będzie zależało od projektu, przygotowanego przez wykonawcę.

Wojewoda dolnośląska Anna Żabska podkreśla, że o dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg starało się wiele samorządów. Do Urzędu Wojewódzkiego wpłynęło w sumie około 220 wniosków. Nie wszystkie otrzymały wsparcie.

- W tym roku program to ponad 136 milionów złotych, ponad sześć milionów więcej niż to, co pierwotnie przyznano nam w puli przez Ministerstwo Infrastruktury. To ponad 88 kilometrów dróg na terenie Dolnego Śląska, które zostaną wyremontowane lub przebudowane - przypomina wojewoda. ©©

SPORTOWIEC ROKU ZA NAMI FINAŁ 73. SPORTOWEGO PLEBISCYTU GAZETY WROCŁAWSKIEJ. ZNAMY LAUREATÓW

Udany powrót sportowego balu! Nagrody, tańce, zakulisowe rozmowy

Jakub Guder

jakub.guder@polskapress.pl

Dolnośląski Bal Sportu Gazety Wrocławskiej powrócił po ponad dekadzie. Finał naszego sportowego plebiscytu był niebanalnym spotkaniem gwiazd sportu, działaczy, ale też samorządowców i polityków.

Ponad 200 osób przyszło do Wrocławskiego Centrum Kongresowego by dowiedzieć się kto został Sportowcem i Trenerem Roku na Dolnym Śląsku w 73. Plebiscycie Gazety Wrocławskiej. Dominowały balowe suknie i dobrze skrojone garnitury. Wszak miał to być wielki powrót baletów, których nie było u nas ponad dekadę.

Główną nagrodę zgarnął Brady Kurtz, czyli ulubiony kangur we Wrocławiu. Austrijski żużlowiec Betard Sparty Wrocław nie mógł pojawić się osobiście i w jego imieniu statuetkę odebrał prezes Andrzej Rusko, który ze sceny ogłosił, że... Kurtz podpisał nowy, trzyletni kontrakt. Nie ukrywamy - ta wiadomość, sprzedana na naszej imprezie, ośłodziła nam brak laureata, który przemówił do gości z ekranu.

Wśród trenerów po raz trzeci wygrała Bożena Karkut. Pani Bożena jak zwykle prezentowała się świetnie. Bezapelacyjna królowa balu! Zresztą tak jak przed rokiem Drużyną Roku zostały jej dziewczyny z Zagłębia Lubin. Stały się w mocnej grupie, a gdy weszły na scenę to zawładnęły wieloma spojrzeniami - bo to bardzo utalentowane bestie! No i dobrze wyglądały. Błysk w oku pojawił się nawet w oku Krzysztofa Ignaczaka, który wręczał im statuetkę. Nasz były libero - nie licząc oczywiście laureatów - był jedną z większych gwiazd imprezy. Uśmiechnięty, wyluzowany, elokwentny. Wielu chciało mieć z nim zdjęcie. Przypomnijmy, że Igła pochodzi z Wałbrzycha. Dobrze, że dolnośląski sport ma takich ambasadorów. Przy stoliku - oprócz pięknej partnerki - towarzyszył mu prezes Dolnośląskiego Związku Piłki Siatkowej Wojciech Rozdolski. Spotkali się na scenie podczas honorowania pochodzącego z Legnicy Kuby Popiwcza (V miejsce). Tę nagrodę w imieniu nieobec-

Brady Kurtz Sportowcem Roku 2025 na Dolnym Śląsku. Wśród trenerów najlepsza okazała się Bożena Karkut. Finał naszego plebiscytu zakończył się wielkim balem na ponad 200 osób we Wrocławskim Centrum Kongresowym.

nego libero reprezentacji odebrał właśnie Ignaczak.

Wiceprezydent Wrocławia Renata Granowska wręczyła nagrodę Legendy Sportu Maciejowi Zielińskiemu. Podczas krótkiego przemówienia - a było to dzień przed derbami Śląsk - Chrobry - stwierdziła, że ma nadzieję, iż jutro wieczorem cały Wrocław zaświeci się na zielono. Kilka chwil później statuetkę odbierał Łukasz Becella, trener Chrobrego Głogów (III miejsce wśród trenerów). - Szkoda, że to Pani prezydent mi jej nie wręcza - skwitował błyskotliwie. Granowska zareagowała błyskawicznie i go wyściskała. Dla Becelli plusik za garnitur - idealnie skrojony. Ma facet styl.

Musimy przyznać, że pani prezydent dobrze radziła sobie też w aspekcie tanecznym. Sprawdził to m.in. red. Remigiusz Biały z naszej redakcji. Wypada mu pogratulować śmiałości.

Tak jak w ubiegłym roku bardzo dobrze czuli się wśród sportowców lotnicy Marcin i Michał Chrząszcz (III miejsce wśród sportowców). Zaprosiliśmy też ich rodziców - Annę i Zbigniewa. Świetnie się prezentowali. To laureaci plebiscytu z roku 1991.

Już zresztą myśleliśmy, że zaraz dojdzie do oświadczyń, bo Michał Chrząszcz ze sceny podziękował przyszłej narzeczonej. Pierścienka jednak nie wyciągnął, natomiast deklaracja padła... Wszyscy słyszeli.

Każdy chciał zamienić słowo z ministrem Piotrem Borysem. Dotacje z ministerstwa to wszakże cenna rzecz i nie ma co się śmiać, bo zakulisowe rozmowy to co roku ważny element finału naszego plebiscytu. Z tego też względu dużo debat odbyli marszałkowie: Paweł Gancarz, Michał Rado i Wojciech Bochnak. Tu należy dodać, że

Samorząd Województwa Dolnośląskiego kolejny raz był współorganizatorem finału plebiscytu i sprawił, że sportowcy i trenerzy z trzech pierwszych miejsc, nie wyszli z imprezy z pustymi rękoma, ale z konkretnymi sumami na czekach. Warto to docenić. W całą imprezę mocno zaangażowało się także miasto Wrocław.

Taneczna zabawa skończyła się po drugiej w nocy. Gdy „Kłós i Dąbrowski Band” stawał za instrumentami, to nogi same rwały się na parkiet. Kto był najbardziej wytrzymały...? Cóż, będziemy nieskromni, ale świetną formą wykazali się pracownicy Gazety Wrocławskiej. Na premię nie liczymy - nagrodą dla nas było to, że wszyscy bawili się świetnie. © P

Drużyna Roku Zagłębie Lubin razem z K. Ignaczakiem.

Mecenas naszego plebiscytu.

GAZETA WROCŁAWSKA.PL

Wrocław miasto spotkań

DOLNY ŚLĄSK

Partnerzy Główni:

#PijKranówkę

Partnerzy:

Staropolanka

DAYMAG B6

SPORT ZA NAMI WAŁBRZYSKA EDYCJA XIV BIEGU TROPEM WILCZYM, POŚWIĘCONEGO PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘT

Uczcili pamięć bojowników powojenne

Zmagania biegaczy poprzedziły występy zespołu folklorystycznego. Było biało-czerwono.

Wszyscy gotowi? Wszystkie ręce w górę? To uwaga - za chwilę zaczynamy bieg!

W setkach miejscowości w całym kraju, a także za granicą, startują dziesiątki tysięcy osób. Bie

W XIV edycji Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych „Tropem Wilczym” wystartowały w Wałbrzychu setki osób.

W Wałbrzychu bieg odbywa się co roku w parku im. Jana III Sobieskiego, tuż obok hali lekkoatletycznej.

YCH. ZOBACZCIE, JAK BIEGANO 1 MARCA

go podziemia

g „Tropem Wilczym” jest organizowany cyklicznie od 2013 roku.

Bieg jest hołdem dla żołnierzy polskiego podziemia antykomunistycznego i antysowieckiego po II wojnie światowej.

Główny dystans to 1963 m, symbolizujące datę śmierci ostatniego „Wyklętego” - Józefa Franczaka ps. „Lalek”.

Bieg tradycyjnie zaczyna się od startów dzieci na dystansach od 200 do 800 metrów. Tak było i w tym roku.

Kto woli większe sportowe wyzwania, mógł pobiec na dystansie 5 kilometrów. Chętnych nie brakowało!

Każdy, kto ukończył bieg - i to niezależnie od dystansu! - mógł się czuć zwycięzcą.

Na mecie medale za uczestnictwo wręczał biegaczom m.in. prezydent Roman Szełemej.

ZAMEK W KÓRNIKU

KOGO STRASZY BIAŁA DAMA?

To tutaj mieszkały rodziny Górków, Czarnkowskich, Grudzińskich, Działyńskich i Zamoyskich. Przemierzyliśmy wszelkie zakamarki, by poznać jego tajemnice. Małgorzata Potocka opowiedziała nam, co gdyby „te mury mogły mówić”.

Maciej Szymkowiak

Kto w młodości nie widział tych imponujących murów i nie przechadzał się po jego pięknych wnętrzach? Zamek w Kórniku to świadek sześciu stuleci historii Wielkopolski. To tutaj mieszkały rodziny Górków, Czarnkowskich, Grudzińskich, Działyńskich i Zamoyskich. W tym roku obchodzi on swoje 600-lecie, a Biblioteka Kórnicka, skarbnica wiedzy i pamiątek, swoje 200-lecie. Małgorzata Potocka, starszy kustosz, oprowadziła nas po zakamarkach zamku, odkryła przed nami jego skrywane tajemnice i opowiedziała nam, co gdyby „te mury mogły mówić”.

600 lat historii w murach zamku

Dlaczego mówimy o 600-leciu Zamku w Kórniku? Swoją obecną wygląd zamek zawdzięcza XIX-wiecznej przebudowie w stylu neogotyku angielskiego, zleconej przez Tytusa Działyńskiego. Jednak początki zamku sięgają pierwszej połowy XV wieku. Najstarszy dokument pochodzi z ok. 1426 roku i dotyczy prac remontowych prowadzonych przez ród Górków.

Zamek wzniesiono na sztucznie usypanej wyspie, otoczonej fosą. W średniowieczu pełniła ona funkcję obronną i stabilizowała grunt pod mury. Pierwotne wejście prowadziło od strony parku; dopiero w XVIII wieku Teofil z Działyńskich, Szołdrska-Potulicka, znana jako „Biała Dama”, otworzyła zamek w kierunku miasta.

Zamek był ważnym ośrodkiem życia politycznego i towarzyskiego. Gościł m.in. Henryka Walezego w 1574 roku, który został zaproszony tu na ucztę w czasie podróży na koronację do Krakowa – opowiada Małgorzata Potocka.

Pokój pański, czyli od Tytusa do Władysława

Zwiedzanie zaczęliśmy od pokoju Władysława Zamoyskiego. W rzeczywistości jednak w tym pomieszczeniu mieszkali – w sensie pracowali i spali – kolejno: Tytus Działyński, jego syn Jan Działyński oraz wnuk Władysław Zamoyski.

Władysław Zamoyski nie spał na łóżku, które stało naprzeciwko wejścia, lecz na biurku, podkładając pod głowę angielską encyklopedię. Łóżko kazał wynieść, chcąc w ten spo-

sób umartwiać się – jak twierdził – nad głupotą w państwie polskim i sytuacją w wojsku. Miał powiedzieć, że jeśli nic się nie zmieni, Polska doczeka się jeszcze gorszej niewoli niż ta, z której dopiero co się wyzwoliła – opowiada anegdotę Małgorzata Potocka.

Podłogę wykonano z brzozy, orzechy i mahoni. Zachwyca precyzją ręcznej roboty wielkopolskich rzemieślników.

Podłoga to w całości ręczna praca wielkopolskich rzemieślników. Przeszła konserwację, dlatego obecnie nie wypuszcza się tu turystów: zwiedzający oglądają wnętrze z progu – zauważa kustoszka.

Biurko w pokoju Władysława Zamoyskiego należało pierwotnie do Tytusa Działyńskiego, który otrzymał je w prezencie od swojej żony, Celestyny. Znajdują się tu też: szafa elbląska, zwana gdańską i szafa bretońska z XVII wieku.

W XIX wieku Działyńscy kolekcjonowali liczne dzieła sztuki i meble. Jan Działyński posiadał jedną z największych kolekcji mebli gdańskich – były to szafy, sekretery i inne elementy wyposażenia. Meble gdańskie świadczyły o poziomie kultury właściciela, symbolizowały patriotyzm oraz zamożność rodu. Pierwszą szafę do kolekcji – tzw. szafę elbląską – zakupiła Celestyna Działyńska. Z kolei piękna bretońska szafa z 1628 roku z wizerunkami dwunastu apostołów czy angielski sekretarzyk po babce Tytusa, Annie z Radomickich, świadczą o szerokich horyzontach właścicieli.

Choć niektóre szafy ważą od 100 do nawet 300 kilogramów, meble gdańskie konstruowano w taki sposób, aby można je było łatwo rozłożyć i przenieść.

„Pokój skazańców”

Władysław Zamoyski nazywał salon „pokojem skazańców”. Znajdują się tu bowiem portrety członków rodziny, którzy za swoją działalność patriotyczną ponieśli surowe konsekwencje. Widzimy dwa portrety Tytusa Działyń-

skiego, portret jego ojca Ksawerego oraz stryja Ignacego, a także Jana Działyńskiego.

Jan za udział w powstaniu styczniowym został skazany na karę śmierci, i choć wyrok zamieniono na karę więzienia, to Jan zdążył wyemigrować do Francji, gdzie doczekał się ułaskawienia. Tytus za udział w powstaniu listopadowym został pozbawiony przez władze pruskie majątku kórnickiego, który później musiał odzyskiwać. Ojciec Tytusa był więziony, a stryj zesłany na Syberię – wyjaśnia Małgorzata Potocka.

Wnętrza, wciąż oddają klimat życia dawnych właścicieli. Kanapy i fotele obite pstruchą podkreślają szacunek dla wytwórczości ludowej. Tkactwo rozwijało się tu już w XVIII wieku, dzięki wsparciu Teofila – Białej Damy.

To nie jest typowe muzeum. To dom historyczny, który przy zachowaniu klimatu dawnej epoki stał się muzeum, umożliwiając tym samym turystom poznanie historii rezydencji i rodzin ją zamieszkujących – dodaje rozmówczyni.

W salonie uwagę przykuwa stół, wykonany z szesnastu gatunków drewna, a dokładnie z sęków, przez wielkopolski warsztat rzemieślniczy na zamówienie Tytusa Działyńskiego. Pomimo upływu lat stół wciąż zachwyca precyzją i kunsztem.

Zgodnie z rodzinną tradycją córki Tytusa musiały znać na pamięć wszystkie gatunki drewna użyte do jego wykonania. Syn został z tego obowiązku zwolniony: wobec niego ojciec miał inne oczekiwania – mówi Potocka.

Obok stołu stoi fortepian wykonany w 1810 roku, należący do siostry Tytusa, Klaudyny z Działyńskich Potockiej. Według tradycji na tym instrumencie grywał sam Fryderyk Chopin. Nie mniej imponująca jest paryska harfa pedałowa. To symbol dawnej kultury, w której muzyka i sztuka były jedną z form spędzania wolnego czasu.

W dawnych czasach nie było telewizji ani współczesnych form rozrywki, dlatego życie rodzinne koncentrowało

się wokół wspólnego spędzania czasu: rozmów, czytania, gry w szachy czy muzykowania. Wszystkie córki Działyńskich potrafiły grać na instrumentach, pięknie malowały i posługiwały się kilkoma językami. Szczególnie wyróżniała się Jadwiga z Działyńskich Zamoyska, córka Tytusa, która znała aż dziewięć języków – dopowiada Małgorzata Potocka.

Czarna Sala, jadalnia i historia Białej Damy

Niech nie zwiedzie nazwa – ściany Czarnej Sali są białe, a podłoga w kolorze czarnym, stąd nazwa pomieszczenia. Dawniej była to zamkowa sień, przez którą w XIX w. goście przechodzili bezpośrednio do Salonu lub Jadalni, z pominięciem prywatnych pokoi właścicieli.

Portret Teofila, Białej Damy (mieszczący się w Jadalni) sprowadzony do Kórnika przez Tytusa w 1854 roku, do dziś wzbudza ciekawość. Według legendy co noc schodzi ona z obrazu, przechadza się po zamkowych komnatach, wychodzi do ogrodu, gdzie czeka na nią czarny rycerz na koniu, i dopiero przed wschodem słońca wraca na obraz. Dzieciom opowiada się, że ślady obcasów w podłodze to właśnie pamiątka jej nocnych spacerów.

Jedna z wersji legendy głosi, że Teofila nie zazna spokoju, dopóki mieszkańcy Kórnika nie oddadzą diabłu jego skarbów. Opowieść wiąże się z rozbiorą budynku w Mościenicy, z którego pozyskano cegły na budowę komińów. W ruinach miały znajdować się skarby należące do diabła; gdy je za-

Sala Mauretańska pełni dziś funkcję biblioteki.

brano, rzucił on klątwę na właścicieli zamku.

Ale Białą Damą nie ma co straszyć – opowiada przewodniczka, przypominając lokalną legendę.

Teofila była jedyną kobietą – właścicielką Zamku w Kórniku, który odziedziczyła po swoim ojcu. Osierocona w wieku 11 lat, została starannie wykształcona przez swoją ciotkę, księżną Teofilę Wiśniowiecką. W wieku 17 lat wyszła za mąż za Stefana Szołdrskiego, który zmarł kilka lat później. Mając zaledwie 22 lata, została wdową z trojgiem dzieci i samodzielnie zarządzała majątkami: kórnickim i runowskim.

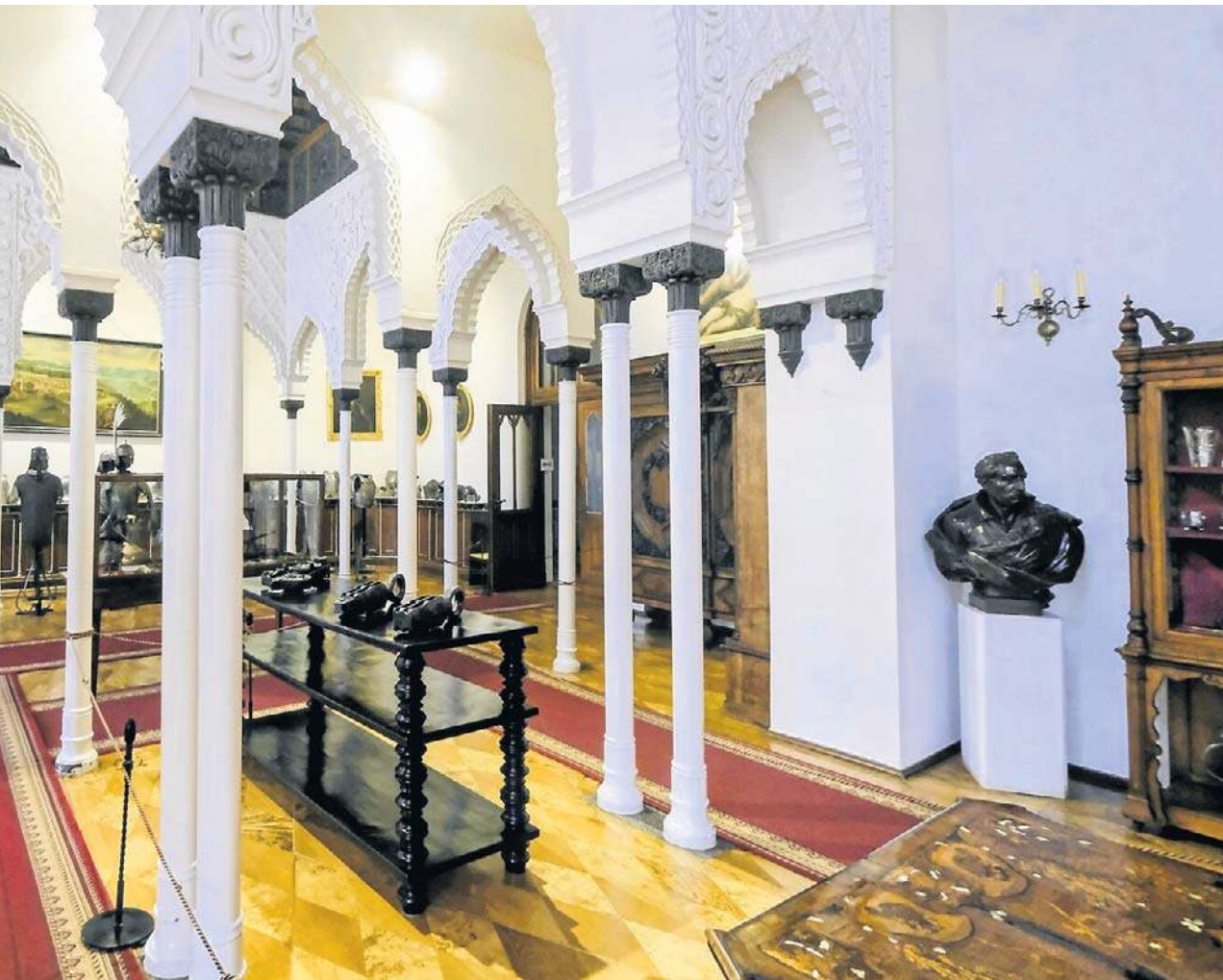
Była pionierką reform społecznych. Gdy objęła dobra kórnickie, miasteczko liczyło około 200 mieszkańców. Sprowadziła osadników z Niemiec, czyli oledrów, zamieniła pańszczyznę na czynsz i zapewniła swobodę wyznaniową protestantom, katolikom i Żydom. W XVIII-wiecznym Kórniku obok siebie żyły więc społeczności różnych kultur i religii. Założyła również

W głównym salonie uwagę przykuwa stół, który zamówił Tytus Działyński. Powstał z szesnastu różnych gatunków drewna.

FOT. ROBERT WOZNIAK

CZĘSTO POWTARZA SIĘ, ŻE WNEȚRZA ZAMKU WYGLĄDAJĄ TAK, JAKBY WŁAŚCICIELE DOPIERO CO JE OPUŚCILI. W WIĘKSZOŚCI Z NICH TAK JEST.

bioteleczno-muzealną. Tu można znaleźć XVII-wieczną zbroję husarską z jednym skrzydłem.

straż ogniową oraz stanowczo sprzeciwiała się procesom o czary. Zapowiadała, że każdy, kto bezpodstawnie oskarży kogoś o czary, najpierw zapłaci karę, a jeśli to nie pomoże - trafi do aresztu. Było to podejście niezwykle nowoczesne jak na owe czasy - chwali nasza rozmówczyni.

Tu książki były ważniejsze od jedzenia

W jadalni zachwyca sufit ozdobiony herbami rodów polskich i opowieści o literackich upodobaniach Tytusa.

Anegdota z czasów, gdy rodzina musiała przenieść się do Oleszyc, pokazuje to najlepiej: Tytus wrócił z zakupów... pełen książek zamiast jedzenia.

- Na to Celestyna, jego żona, miała odpowiedzieć, że „białą gęsią dzieci nakarmić można, ale białym krukiem - nie”. Historię tę opisała ich najmłodsza córka, Anna z Działyńskich Potocka, późniejsza właścicielka Rymanowa Zdroju.

Sufit jadalni zdobi 71 herbów, zainspirowanych dziełem Jana Długosza, symbolizujących potęgę Polski. Nawiązują one do rycerstwa uczestniczącego w wielkich bitwach, przede wszystkim do zwycięstwa pod Grunwaldem. Umieszczając je tutaj, Tytus chciał przypomnieć, że Polska była kiedyś silnym i znaczącym państwem. Czynił to w czasach zaborów, gdy władze usuwały narodowe symbole z przestrzeni publicznej - jak choćby z Wawelu.

- Według tradycji przekazywanej przez kórnickich przewodników, Tytus pozostawił jedno pole puste - dla herbu gościa, które nigdy nie zostało uzupełnione.

Sala Mauretańska

Jej wnętrze od razu przyciąga wzrok. Jej nazwa pochodzi od formy architektonicznej inspirowanej sztuką maure-

tańską - odwołującą się do słynnej Alhambry w Hiszpanii.

Źródłem tej fascynacji był Tytus Działyński, który podczas pobytu na Wystawie Światowej w Londynie zobaczył model Alhambry i zapragnął przenieść tę estetykę na grunt kórnicki. W XIX wieku wystawy światowe były czymś więcej niż pokazami techniki. Były prawdziwą szkołą poznawania świata.

Interesującym elementem są rzeźby zwierząt przy wejściu do zamku. Pies i słynny dzik - kopia „Il Porcellino”. Tytus kupił te posągi na jednej z powszechnych wystaw i - jak pisał w liście do żony - „kupiłem dwie cudowne bestyjki”. Kolejne figury, lwa i lwicę, zamówił w berlińskiej firmie, ustawiając je od strony parku.

Nazwa „Biblioteka Kórnicka” nie ogranicza się do książek. To cały świat zbiorów: rękopisy, stare druki, mapy, atlasy, grafiki, fotografie, obrazy, zbroje, meble, porcelana i wiele innych ciekawych obiektów. Obecnie kolekcja kórnicka liczy około pół miliona jednostek.

W Sali Mauretańskiej do najciekawszych eksponatów militarnych możemy zaliczyć XVII-wieczną zbroję husarską, ważącą około 25 kilogramów z jednym skrzydłem, oraz trzy kopie husarskie, których w Polsce zachowało się jedynie kilka.

Podczas II wojny światowej zamek, na szczęście, nie został zniszczony. Dzięki staraniom pracowników biblioteki udało się ocalić zbiory Działyńskich i Zamoyskich. Wyjątkową historię ma królewska taszka należąca według tradycji do Michała Korybuta Wiśniowieckiego, wywieziona w czasie wojny i odzyskana dopiero w 2025 roku dzięki staraniom i współpracy pracowników: Biblioteki Kórnickiej, Zamku Królewskiego na Wawelu oraz

Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Niezwykła historia Zamku w Kórniku nie skończyła się wraz z ostatnimi właścicielami. W zamkowych wnętrzach mieszczą się sale muzealne oraz jedna z najstarszych bibliotek w Polsce, a wszystko to pod szyldem Polskiej Akademii Nauk i Biblioteki Kórnickiej, która w 2026 roku świętuje aż dwa jubileusze - 200-lecie biblioteki i 600-lecie zamku. ©

Portret Teofili, Białej Damy, sprowadzony do Kórnika przez Tytusa w 1854 roku, do dziś wzbudza ciekawość. Co noc schodzi ona z obrazu?

Kolekcja w pokoju myśliwskim zawiera maski, ozdoby, eksponaty zoologiczne i antropologiczne, a także dziobaka i figurę z Papui-Nowej Gwinei sprzed kilku tysięcy lat. Oto, jak szerokie były zainteresowania rodu.

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELEPANORAMA

Program telewizyjny

THRILLER NIEDZIELA TV PULS 20:00

Uprowadzona

Mocne kino akcji w najlepszym wydaniu! Amerykańsko-brytyjsko-francuski thriller z 2008 roku z wielką gwiazdą Hollywood w roli głównej. Bryan (Liam Neeson) jest emerytowanym agentem, pracuje jako ochroniarz. Odszedł z CIA, aby spędzać więcej czasu ze swoją córką, która jest dla niego całym światem. Kim (Maggie Grace) mieszka w Kalifornii ze swoją matką Lenore (Famke Janssen) i bogatym ojczymem Stuartem (Xander Berkeley). W dniu 17. urodzin Kim oznajmia ojcu, że wybiera się z przyjaciółką na wakacje do Paryża. Bryan wyposaża dziewczynę w telefon komórkowy i wymusza obietnicę, że będzie codziennie dzwoniła. Dziewczyny wyjeżdżają, ale na miejscu dzielą taksówkę z nieznajomym. To niefortunne spotkanie

skutkuje włamaniem do ich mieszkania i porwaniem dziewczyn przez albański gang handlarzy ludźmi. Bryan będzie musiał wykorzystać wszystkie swoje umiejętności agenta oraz znajomości, aby odnaleźć i uratować córkę, zanim będzie za późno. Rozpoczyna się emocjonujący wyścig z czasem.

FILM PRZYGODOWY PONIEDZIAŁEK POLSAT 21:40

Szybcy i wściekli 7

Rok po ułaskawieniu i powrocie do USA zespołu Dominica Toretto (Vin Diesel) i Briana O'Connera (Paul Walker) życie jego członków toczy się leniwie. Dom stara się odbudować związek z Letty. Brian mieszka na przedmieściach z Mią i synem. Tej i Roman korzystają z życia. Dom, Brian i reszta załogi myśleli, że porzucili kryminalne życie. Pokonali międzynarodowego terrorystę Owena Shawa i rozeszli się w różne strony. Ale teraz brat Shawa, Deckard Shaw (Jason Statham) zabija członków ekipy jeden po drugim, dla zemsty. Co gorsza, socalijski terrorysta o nazwisku Jakarde (Djimon Hounsou) i podejrzany amerykański urzędnik państwowy o pseudonimie "Pan Nikt" (Kurt Russell) rywalizują o kradzież komputerowego programu

terrorystycznego o nazwie "Okno Boga", który może zmienić każde urządzenie technologiczne w broń. Torretto musi zebrać ponownie swoją drużynę, aby powstrzymać Shawa i odzyskać program "Okno Boga". Zostaje złapany w potrzask między terrorystami, a rządem Stanów Zjednoczonych.

FILM SENSACYJNY NIEDZIELA TV PULS 21:55

Czarny lotos

Emocjonujący thriller akcji z 2023 roku w reżyserii Todora Chapkanova z mistrzem świata w kick-boxingu w wadze ciężkiej - Rico Verhoevenem. Akcja filmu od pierwszych minut aż do końca trzyma w napięciu. Miłośnicy mocnych wrażeń nie będą mogli narzekać na brak spektakularnych pościgów i liczbę wybuchów. Akcja thrillera toczy się w dwóch europejskich stolicach - najpierw w Niemczech w Berlinie, a później w holenderskim Amsterdamie. Niemiecka Opera Narodowa została przejęta przez uzbrojonych żołnierzy. Po tym jak zabijają jednego z zakładników, Matteo (Rico Verhoeven), były agent sił specjalnych, ratuje życie pozostałym, tracąc przy tym swojego przyjaciela Johna. W Amsterdamie miłośnicy spotyka wdowę po Johnie, Shirę (Rona-Lee Shimon) i jego córeczkę.

Kobieta jest związana z przedsiębiorcą, który prowadzi nielegalne interesy z bossem narkotykowym Sabanem. Gdy potężny szef narkotykowej mafii - Gabriel (Frank Gilo) porówna dziewczynkę, tylko Matteo może ją ocalić. Napędzany żalem, wyrusza na samotną, niebezpieczną misję do Amsterdamu, miasta pełnego wybuchającej amunicji i niebezpiecznych kolizji samochodowych. Pragnie pomścić swojego przyjaciela, ratując równocześnie życie jego córki.

PONIEDZIAŁEK 9 Marca

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Studio Raban
8.00 Serwis Info
9.00 Ranczo (104): Wielkie otwarcie
10.00 Komisarz Alex (290): Śmierć na parkingu
11.00 Ojciec Mateusz (85): Naciągacze
12.00 Serwis Info
12.10 Agrobiznes
12.40 Rok w ogrodzie extra
12.55 W krainie pszczoły miodnej – film dokumentalny
14.00 Wichrowe wzgórze (374)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Dziedzictwo (853) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4669) – telenowela Polska
18.20 Zaraz wracam (84) – serial obyczaj. Polska
18.55 Akcyjowa 38 (821) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Teatr TV: Pewność – spektakl Polska 2026
Reż. Błażej Peszek, wyk. Anna Polony, Jan Peszek
21.15 Postscriptum: Pewność
21.40 Polskie Nagrody Filmowe Orły 2026
23.00 Balans bieli – magazyn
23.45 Łalka – dramat obyczaj. Polska 1968
Reż. Wojciech Jerzy Has, wyk. Mariusz Dmochowski, Beata Tyszkiewicz, Tadeusz Fijewski
2.30 Dwaj jeźdźcy – western USA 1961

TVP 2

5.30 M jak miłość (1709)
6.25 Rodzina (nie od) święta
6.55 Barwy szczęścia (3331)
7.30 Pytanie na śniadanie
11.40 Okrasa łamie przepisy
12.15 The Collection. Imperium mody (2) – serial obyczaj. W. Bryt./Francja/USA
12.30 Koło fortuny
13.15 Panna młoda (40)
14.05 Va banque – teleturniej
14.35 Na sygnale (855): Miało być tak pięknie

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (344) – telenowela Hiszpania
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (41)
Cihan domaga się od Mukadder, by przeprosiła Hancer. Derya dopytuje Hancer o wiadomości. Beyza słyszy rozmowę Aysu, w której mówi, że wyrzucono ją ze szkoły.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.25 Barwy szczęścia (3331, 3332) – serial Polska
20.40 Kulisy „M jak miłość”
20.55 M jak miłość (1915) – serial Polska
21.55 Na sygnale (856, 857) – serial obyczaj. Polska
22.55 Na przekór losowi (2) – serial obyczaj. Włochy/Francja/Niemcy
23.50 Medicus – film przygodowy Niemcy 2013
Reż. Philipp Stölzl, wyk. Stellan Skarsgård, Tom Payne, Emma Rigby
2.30 Instynkt (10)
3.25 Akcyjowa 38 – serial

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje
6.00 Nowy dzień – magazyn
8.30 Malanowski i Partnerzy (186, 187): Dług / Trzy lata piekła – serial fabularno-dokumentalny Polska 2010
9.30 Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2021
11.35 Gliniarze (637-639) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2021
14.40 Dlaczego ja? (1521): Trefne miejsce

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1118)
17.00 Gliniarze (1158)
Policjantka pracująca pod przykrywką zostaje porwana przez gangsterów. Olgierd i Krystian rozpoczynają wyścig z czasem, aby ocalić jej życie i rozbić gang sutenerów.
18.00 Pierwsza miłość (4170) – serial Polska 2025
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Farma – reality show
21.40 Szklana pułapka 4.0 – film sensacyjny USA/W. Bryt. 2007
Reż. Len Wiseman, wyk. Bruce Willis, Timothy Olyphant, Justin Long
0.15 W stronę słońca – thriller USA/Japonia 2005
Reż. mink, wyk. Steven Seagal, Matthew Davis
2.25 Boogeyman – horror USA/Kanada 2023
Reż. Rob Savage, wyk. Chris Messina, Vivien Lyra Blair, Sophie Thatcher

TVN

5.10 Nauka jazdy
5.35 Uwaga! 5.50 Ukryta prawda (1572) – serial fabularno-dokumentalny
6.45 Kuchenne rewolucje
7.45 Dzień Dobry TVN
11.20 Doradca smaku: Stek bavette – magazyn
11.25 Kuchenne rewolucje: Wschowa – La Trattoria
Familia / Magnuszew – Stara Kuźnia
13.40 Ukryta prawda (1674, 1675) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.45 Młode gliny (17) – serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (82) – serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (276) – serial fabularno-dokumentalny
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4174) – serial Polska
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Bitwa o gości – reality show
22.40 Zabójczy koktajl – film sensacyjny USA/Francja/Niemcy 2021
Reż. Navot Papushado, wyk. Karen Gillan, Lena Headey, Michelle Yeoh
Kiedy Sam miała zaledwie 12 lat, jej matka, płatna zabójczyni, musiała ją opuścić. Sam dorastała pod opieką firmy i wyrosła na jedną z najsukuteczniejszych zawodowych morderczyń.
0.55 Wilk z Wall Street – film biograf. USA 2013
Reż. Martin Scorsese, wyk. Leonardo DiCaprio, Jonah Hill, Margot Robbie
4.35 Uwaga! – magazyn

TVN 7

6.50 Szkoła
8.45 Ukryta prawda
11.55 W-11 Wydział Śledczy (837-839)
14.00 Detektywi (34)
15.00 Szpital św. Anny (72) – serial obyczaj. Polska 2025
16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (17,18)
18.00 Opowieści małżeńskie (5)
19.00 Ukryta prawda (1659)
20.00 Hotel Paradise
21.00 Główny bohater
21.30 Główny bohater
22.40 Kac Vegas – komedia USA/Niemcy 2009, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper
1.25 Skok na głęboką wodę (1)

TVP Kultura

10.10 Weneция – film obyczaj. Polska 2010
12.30 Joana Mallwitz – we własnym tempie
14.05 Dobre strony
14.30 Tamte lata, tamte dni
15.05 Szatan z siódmej klasy – film dla młodzieży Polska 2006
17.00 Pogranicze w ogniu (12)
18.15 Tygodnik kulturalny
19.10 Poszukiwacze zaginionych arcydzieł
19.45 Polskie Nagrody Filmowe Orły – czerwony dywan
20.15 Polskie Nagrody Filmowe Orły 2026
23.00 Żyje się tylko dwa razy – film sens. W. Bryt. 1967

TV Trwam

12.20 Kocham życie
13.05 Droga pięknej kobiety
13.30 Msza święta z Jasnej Góry
14.30 Sphylw zawierzenia
15.00 Piloci. Białe-Czerwoni z Dębina
16.10 Sanktaria polska
16.30 Porady Medyczne Bonifratrów
17.00 Świadkowie
17.30 Moja parafia
18.15 Rozmowy niedokończone
19.30 Poznajemy Polskę
19.45 Modlitwa z telefontycznym udziałem dzieci
20.00 Informacje
20.20 Różaniec
21.00 Apel Jasnogórski
21.40 Polski punkt widzenia
22.00 Z wędką nad wodę w Polsce i świat

TVP Sport

9.30 ZIP: Paranciarstwo alpejskie
13.30 Hokej: Buffalo Sabres – Tampa Bay Lightning
14.30 Koszykówka: Los Angeles Lakers – New York Knicks
16.25 Magazyn Betclic 2. Ligi
17.05 Radosław Majewski. Pruszkowskie początki
17.25 Magazyn Betclic 1. Ligi
17.55 Piłka nożna: Polonia Warszawa – ŁKS Łódź
20.05 Magazyn Betclic 1. Ligi
21.30 Gol
23.15 Kroniki Zimowych Igrzysk Paralimpijskich
23.35 Piłka nożna: West Ham United – Brentford FC

TV Puls

6.00 Nash Bridges (88, 89)
8.00 Kobra – oddział specjalny (5, 6)
10.00 Triumf miłości (55, 56)
12.00 Nie igraj z aniołem (28)
13.00 Wspaniałe stulecie (53) – serial obyczaj. Turcja
14.00 Lombard. Życie pod zastaw (956, 957)
20.00 Z podniesionym czołem – film sens. USA 2004
21.50 Liberatorka – film sens. USA/Fr. 1992
23.55 Minuta po śmierci – thriller USA 2022
1.35 Dzielnica strachu (434)

WTOREK 10 Marca

D3 T

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Kościół z bliska **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (84) **9.00** Ranczo (105) **10.00** Komisarz Alex (291): Dziewczyna bez imienia **11.05** Ojciec Mateusz (86): Haracz **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.35** Program rolny **12.50** Wielka naturalna bariera – serial dok. **14.00** Wichrowe wzgórze (375)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (854)
Koray potwierdza przed policją wersję Ayse, zmuszając ją tym samym do zgody na ślub. Tymczasem Ferit przypadkiem słyszy, jak Ayse wyznaje siostrze, że to ona strzeliła do Koraya.
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4670)
18.20 Zaraz wracam (85) – serial obyczaj. Polska
18.55 Akacyjowa 38 (822)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej
21.20 TBA – magazyn
23.15 W przebraniu mordercy **★★★★** – thriller USA 1980
Reż. Brian De Palma, wyk. Michael Caine, Nancy Allen, Angie Dickinson
1.10 Wielkie wesele **★★★** – komedia USA 2013
Reż. Justin Zackham, wyk. Robert De Niro, Katherine Heigl, Diane Keaton

D3 T

TVP 2

5.30 M jak miłość (1710) **6.20** Przysiąń nad Biblią – program religijny **6.55** Barwy szczęścia (3332) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.45** Rosół polski **12.15** Dobre strony – felieton **12.30** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (41) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (856): Quo vadis, Dobku? – serial obyczaj. Polska

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (345) – telenowela Hiszpania
16.00 Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Panna młoda (42) – serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (3332, 3333) – serial Polska **20.40** Kulisy „M jak miłość” **20.55** M jak miłość (1916) – serial Polska
21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn **21.55** Na sygnale (858): Defekt układu limbicznego – serial obyczaj. Polska
22.25 Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn **23.25** Konwój – film sensacyjny **★★★★** Polska 2016
Reż. Maciej Żak, wyk. Robert Więckiewicz, Janusz Gajos, Przemysław Bluszcz
1.05 Gambit, czyli jak ograć króla – komedia kryminalna **★★★** USA/W. Bryt. 2012
2.45 Demony i smoki – film dokumentalny Dania/Szwecja 2024

D3 T

Polsat

5.40 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.30** Malanowski i Partnerzy (188, 189): Podejrzeni, podejrzana / Ryzykowna młodość – serial fab.-dok. Polska **9.30** Trudne sprawy (994, 995) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2021 **11.35** Gliniarze (640): Własność – serial fab.-dok. **14.40** Dlaczego ja? (1522): Prawo do samoobrony – serial fab.-dok.

15.50 Wydarzenia **16.15** Pogoda **16.20** Interwencja – magazyn **16.30** Na ratunek 112 (1119): Szybki kierowca – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
17.00 Gliniarze (1159)
Detektywi ścigają sprytnego przestępcę na hulajnodze elektrycznej, który jest sprawcą serii napadów. Podczas ostatniego z nich zginęła kobieta. Policja musi go pochwycić, zanim skrzywdzi kolejne osoby.
18.00 Pierwsza miłość (4171) **18.50** Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.55** Milionerzy – teleturniej **20.30** Farma – reality show **21.30** Ninja vs Ninja – show **23.35** Menu – horror USA 2022 **★★★★** Reż. Mark Mylod, wyk. Ralph Fiennes, Anya Taylor-Joy, Nicholas Hoult
2.00 Szklana pułapka 4.0 **★★★★** – film sensacyjny USA/W. Bryt. 2007
Reż. Len Wiseman, wyk. Bruce Willis, Timothy Olyphant, Justin Long

D3 T

TVN

5.35 Uwaga! **5.50** Ukryta prawda **6.45** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn **11.20** Doradca smaku: Dutch Baby z twarogiem i śliwkami – magazyn kulinarny **11.25** Kuchenne rewolucje (8, 7): Restauracja „Retka”, Łódź / Turek – Piwnica Smaku – reality show **13.40** Ukryta prawda (1676, 1677) – serial fab.-dok. Polska 2025

15.45 Młode gliny (18) – serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (83) – serial obyczajowy Polska 2026
17.55 Detektywi (277) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
19.00 Fakty **19.55** Uwaga! – magazyn **20.15** Na Wspólnej (4175) – serial Polska 2026
20.50 The Floor – teleturniej Polska 2026
21.30 Skok na głęboką wodę – reality show
22.45 Kuba Wojewódzki **23.45** Superwizjer **0.20** Geostorm – film sensacyjny **★★** USA/Hongkong 2017
Reż. Dean Devlin, wyk. Gerard Butler, Jim Sturgess, Ed Harris
2.40 The Traitors. Zdraycy – reality show Polska 2026
4.15 Uwaga! – magazyn **4.30** Nauka jazdy (29)
Trwają egzaminy wewnętrzne i państwowe. Mariusz zaprasza dwóch kursantów do wspólnej jazdy egzaminacyjnej.

D3 T

TVN 7

8.45 Ukryta prawda **11.55** W-11 Wydział Śledczy (840-842) **14.00** Detektywi (35): Porwanie **15.00** Szpital św. Anny (73) – serial obyczaj. Polska 2025 **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (19, 20) **18.00** Opowieści małżeńskie (6) **19.00** Ukryta prawda (1660) **20.00** Hotel Paradise (6) **21.00** **★★★★** Wejście smoka – film sens. Hongk./USA 1973, reż. Robert Clouse, wyk. Bruce Lee **23.15** **★★★★** Blade: Wieczny łowca – horror USA 1998, reż. Stephen Norrington, wyk. Wesley Snipes, Kris Kristofferson **1.45** Hotel Paradise

D3 T

TV 4

7.55 Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (340, 341) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Dlaczego ja? **12.55** Trudne sprawy (956-958): Była kochanka chce zemsty / Nie ma tego zięgo / Siostra biologiczna matką **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej **18.00** Policjantki i policjanci (1376, 1377) **20.00** Uroczysko (214) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (993) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (110) **22.40** **★★★★** Burn Out – film sens. Fr./Belg. **0.50** Love Island. Wyspa miłości (41) **1.50** Hardcorowy Lombard (105)

D3 T

TVP Kultura

12.05 Poszukiwacze zaginionych arcydzieł **12.45** Hala odlotów **13.45** **★★★★** Prawo Archimedeasa – dramat Polska 1977 **15.15** **★★★★** Stan posiadania – film obyczaj. Polska/Niemcy 1989 **17.10** Pogranicze w ogniu (13) **18.25** Mody Polskie **19.00** Portret Janusza Gajosa **20.00** Teatr TV: Bigda idzie! – spektakl Polska 1999, reż. Andrzej Wajda, wyk. Janusz Gajos **21.50** **★★★★** Pan Verdoux – komedia USA 1947, reż. Charles Chaplin **0.00** E. 1027 – Eileen Gray i dom nad morzem

D3 T

TVP Sport

8.55 **(L)** Paranarciarstwo alpejskie i parabiegi **11.45** ZIO 2026: Łyżwiarstwo figurowe – program dowolny (k) **12.55** **(L)** ZIP: Parabiegi narciarskie, paranarciarstwo alpejskie **15.35** Zawody siłaczy: LM Strongman **16.30** Magazyn piłki nożnej kobiet **17.55** **(L)** Hokej: Tauron Hokej Liga: Ćwierćfinał **20.55** Podsumowanie rundy Pucharu Anglii **23.00** Sportowy wieczór **23.25** Kroniki ZIP **23.45** Piłka nożna: Eliminacje MŚ kobiet strefy UEFA: Francja – Polska **1.50** Biatlon: PS (m)

D3 T

TV Trwam

13.30 Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Brygada Świętokrzyska **15.00** Leśni mocarze **16.10** Jestem mamą **16.25** Przyroda w obiektywie **16.40** Zdrowie z Bożej apteki **17.00** Wierzę w Boga **17.30** Burza w okręgu krakowskim **18.15** Rozmowy niedokończone **19.00** Msza święta w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyny **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** **★★★★** Zerwany kłos – film religijny Polska 2017

D3 T

TV Puls

6.00 Nash Bridges (89, 90) **8.00** Kobra – oddział specjalny (6, 7) **10.00** Triumf miłości (57, 58) **12.00** Nie igraj z aniołem (29) **13.00** Wspaniałe stulecie (54) **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (673, 674) j. **16.00** Ranczo (99, 100) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (957, 958) **20.00** **★★** Czarny łotos – film sens. Hol./USA 2023 **21.55** **★★★** Grobowiec diabła – horror USA 2009 **23.45** **★★★★** Child Alert – thriller USA 2024 **1.30** Lombard. Życie pod zastaw (953) **2.25** Dzielnica strachu (435)

★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

ŚRODA 11 Marca

D3 T

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Rodzina (nie od) święta **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (85) **9.00** Ranczo (106) **10.00** Komisarz Alex (292): Sukcesja **11.00** Ojciec Mateusz (87): Pożyczka **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.35** Program rolny **12.50** Wielka naturalna bariera – serial dok. **14.00** Złoty chłopak (245) – serial obyczaj.

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Dziedzictwo (855) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4671) – telenowela
18.20 Zaraz wracam (86) – serial obyczaj. Polska
18.55 Akacyjowa 38 (823) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej
21.20 Złodziejski kodeks **★★★** – film sensacyjny USA/Niemcy 2009
Reż. Mimi Leder, wyk. Morgan Freeman, Antonio Banderas, Radha Mitchell
23.15 Tatarak – dramat obyczaj. **★★★★** Polska 2009
Reż. Andrzej Wajda, wyk. Krystyna Janda, Jan Englert, Julia Pietrucha
0.55 W przebraniu mordercy **★★★★** – thriller USA 1980
2.50 Magazyn Ekspresu Reporterów

D3 T

TVP 2

5.30 M jak miłość (1711) **6.25** Pozyteczni.pl **6.55** Barwy szczęścia (3333) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.45** Gwiazdorska kuchnia Ani – magazyn **12.15** Rzecz Polska **12.30** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (42) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque **14.35** Na sygnale (857): Chwila nieuwagi – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (346) – telenowela Hiszpania
16.00 Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Panna młoda (43)
Yonca kolejny raz szantażuje Beyzę. Mukadder opuszcza dom i długo nie wraca. Hancer odnajduje Cihana i nakłania do powrotu do domu.
18.15 Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu – teleturniej **19.25** Barwy szczęścia (3333, 3334) – serial Polska **20.40** Przepis dnia – magazyn **20.55** Na dobre i na złe (984) – serial obyczaj. Polska **21.55** Na sygnale (859, 860) – serial obyczaj. Polska
22.55 Peaky Blinders (32) – serial gangsterski W. Bryt. 2022
0.05 Druga córka – dramat **★★★** obyczaj. Niemcy 2020
Reż. Florian Gartner
1.50 Na przekór losowi (2) **2.45** Nic nie czuję – film dokumentalny Polska 2023
4.35 Na dobre i na złe – serial obyczaj. Polska 2026

D3 T

Polsat

5.40 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy (190, 191) **9.30** Trudne sprawy (996, 997): Znajomy z sanatorium wywraca życie Jadwigi do góry nogami / Kryzys wieku średniego powodem życiowych zmian 42 latka **11.35** Gliniarze (643-645) – serial fab.-dok. **14.40** Dlaczego ja? (1523) – serial fab.-dokumentalny

15.50 Wydarzenia **16.15** Pogoda **16.20** Interwencja – magazyn **16.30** Na ratunek 112 (1120): Tajemniczy hejter – serial fabularno-dokumentalny **17.00** Gliniarze (1160) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4172) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.55** Milionerzy – teleturniej **20.30** Farma – reality show Polska 2025
21.30 Bez pudru, czyli Kabaret plus... – program rozrywkowy **22.45** 22 Jump Street **★★★★** – komedia sensacyjna USA 2014
Reż. Christopher Miller, Phil Lord, wyk. Channing Tatum, Jonah Hill, Peter Stormare
1.05 Gorący towar **★★★** – komedia kryminalna USA/W. Bryt. 2013
Reż. Paul Feig, wyk. Sandra Bullock, Melissa McCarthy, Demián Bichir
3.40 Nasz nowy dom – reality show Polska 2024

D3 T

TVN

5.05 Jak to jest zrobione? **5.35** Uwaga! **5.50** Ukryta prawda **6.45** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku: Laksa – pikantna zupa azjatycka **11.25** Kuchenne rewolucje (9, 8): Pizzeria „Vigenti”, Lublin / Cieszyn – EkoTradycja – reality show **13.40** Ukryta prawda (1678, 1679) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.45 Młode gliny (19) – serial krym. Polska
16.50 Szpital św. Anny (84) – serial obyczajowy Polska
17.55 Detektywi (278)
19.00 Fakty **19.55** Uwaga! – magazyn **20.15** Na Wspólnej (4176) – serial Polska
20.50 The Floor – teleturniej **21.30** Królowa przetrwania – reality show, wyk. Aneta Kurb, Josephine Kwaśniewska, Ewelina Kubiak
22.55 Jak się pozbyć cellulitu **★★** – komedia Polska 2011
Reż. Andrzej Saramonowicz, wyk. Magdalena Boczarska, Dominika Kluźniak, Maja Hirsch
1.10 Szpital św. Anny (43) – serial obyczajowy Polska 2025
2.15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (9)
3.15 Uwaga! – magazyn **3.30** Dubaj. Pustynia pełna bogactwa – serial dok. W. Bryt. 2022
Reż. Philip McCreery, Chris Taylor

D3 T

TVN 7

8.45 Ukryta prawda (1250, 1125, 1126) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (834-835) **14.00** Detektywi (36) **15.00** Szpital św. Anny (74) – serial obyczaj. Polska **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska(21, 22) **18.00** Opowieści małżeńskie (7) **19.00** Ukryta prawda (1661) **20.00** Hotel Paradise (7) **21.00** **★★★★** Gran Torino – dramat USA 2008, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Christopher Carley **23.30** **★★★★** Miasto złodziei – dramat USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck, Rebecca Hall **2.05** Hotel Paradise (6)

D3 T

TVP Kultura

12.10 Portret Janusza Gajosa **13.05** Tygodnik kulturalny **14.10** Co mówią lekarze **14.50** **★★★★** Dama kameliowa – melodramat Polska 1994 **16.45** Pogranicze w ogniu (14) **18.00** Dobre strony **18.30** Informacje kulturalne **18.50** Reżyserzy **19.45** WTEM **20.00** **★★★★** Fin del Mundo? – komediodramat Polska 2023 **21.40** Przygody Sherlocka Holmesa (2) **22.45** Hala odlotów **23.50** Scena muzyczna **0.45** **★★★★** Pan Verdoux – komedia USA 1947, reż. Charles Chaplin

D3 T

TVP Sport

8.30 Hokej na lodzie Ćwierćfinał **9.45** **(L)** ZIP: Parabiegi narciarskie **14.20** Pełnosprawni **14.50** Jeździectwo: Perlage CAVALIADA Tour Kraków **16.30** Sportowe ABC: Koszykówka 3x3 **16.45** NBA Action **17.20** **(L)** Koszykówka: Eliminacje Mistrzostw Europy kobiet: Polska – Słowacja **19.25** Sportowe ABC: Padel **20.55** **(L)** Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA: 1/8 finału **23.20** Magazyn skrótów Ligi Mistrzów UEFA: 1/8 finału **0.45** Kroniki ZIP 2026 **1.05** Biatlon: PS (k) w Kontiolahti

D3 T

TV 4

7.55 Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (342, 343) **10.55** Na ratunek 112 (1121): Cybersex **11.55** Dlaczego ja? (1525): Bogaty mąż **12.55** Trudne sprawy (959-961) **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej **18.00** Policjantki i policjanci (1377, 1378) **20.00** Uroczysko (215) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (994) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (111) – serial krym. Polska 2026 **22.40** **★★★★** Osadzony – film sens. USA 1989, reż. John Flynn, wyk. Sylvester Stallone **0.55** Love Island. Wyspa miłości

D3 T

TV Trwam

13.00 Opiekuńcze skrzydła – Hospicjum św. Anny w Lubartowie **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Ona nigdy nie była sama – Czcigodna Sługa Boża Matka Teresa Kierocińska **15.00** Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry **16.10** Na zdrowie **16.30** Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia **17.00** Po stronie prawdy **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Bóg z nami **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Przetrwaliśmy

D3 T

TV Puls

6.00 Nash Bridges (90, 91) **8.00** Kobra – oddział specjalny (7, 8) **10.00** Triumf miłości (59, 60) **12.00** Nie igraj z aniołem (30) **13.00** Wspaniałe stulecie (55) **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (675, 676) **16.00** Ranczo (100, 101) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (958, 959) **20.00** **★★★★** Niepokonani – dramat USA/Emir. Arab./Polska/Indie/Arab. Saud. 2010 **22.25** **★★★★** Kamdesh. Afgańskie piekło – film sens. USA/Bulg. 2019 **1.10** Lombard. Życie pod zastaw (954)

★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

CZWARTEK 12 Marca

DVB-T TVP 1 7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Pełnia wiary 8.00 Serwis Info 8.25 Zaraz wracam (86) 9.00 Ranczo (107) Ranczo 10.00 Komisarz Alex (293): Klub zół 11.00 Ojciec Mateusz (88): Czekolada 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes 12.35 To się opłaca 12.55 Wielka naturalna bariera (3) – serial dok. Australia 2022 14.00 Złoty chłopak (246) – serial obyczaj. Turcja 2022 15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej 16.05 Dziedzictwo (856) – serial obyczaj. Turcja 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? 17.55 Klan (4672) – telenowela Polska 18.20 Zaraz wracam (87) – serial obyczaj. Polska 18.55 Akacyjowa 38 (824) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej 21.20 Ojciec Mateusz (441): Życie po życiu – serial krym. Polska 2026 22.20 Sprawa dla reportera – cykl reportaży 23.20 Tischner – film dokumental-ny Polska 2025 0.35 Głina. Nowy rozdział (1) – serial krym. Polska 2025 Reż. Władysław Pasikowski 1.35 Złodziejski kodeks *** – film sensacyjny USA/Niemcy 2009 3.30 Sprawa dla reportera	DVB-T TVP 2 5.30 M jak miłość (1712) 6.20 Ope- racja zdrowie 6.55 Barwy szczęścia (3334) 7.30 Pytanie na śniada- nie 11.40 Wywiad z Lady i Lordem Carnarvon 12.10 Informacje kulturalne 12.20 Nabożeństwo Kościoła Chrze- ścijan Baptystów w Olsztynie 13.15 Panna młoda (43) 14.05 Va banque 14.35 Na sygnale (858): Defekt układu limbicznego – serial obyczaj. 15.05 La Promesa – pałac tajemnic (347) – telenowela Hiszpania 16.00 Koło fortuny – teleturniej 16.35 Familiada – teleturniej 17.20 Panna młoda (44) Mukadder jest zadowolona z powrotu Cihana do domu. Cemil znajduje pieniądze ukryte przez Deryę. Beyza domaga się wiana od Cihana. Odbywa się miła rozmowa Cihana i Hancer. 18.15 Va banque – teleturniej 18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej 19.25 Barwy szczęścia (3334, 3335) – serial Polska 20.40 Super Gary. Gotuj z Bosacką! – magazyn 21.15 Tak to leciało! – teleturniej 22.15 Syn (3, 4) – serial USA 2017 23.55 Rodzinka.pl (306) – serial kom. Polska 0.25 Konwój – film sensacyjny *** Polska 2016 Reż. Maciej Żak, wyk. Robert Więckiewicz, Janusz Gajos, Przemysław Bluszcz 2.05 Lepsza połowa (28) 2.40 Akacyjowa 38 – serial obyczaj. Hiszpania 2026	DVB-T Polsat 5.40 Telezakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień – magazyn 8.30 Malanowski i Partnerzy (192, 193): Droga do kariery / Wróg w moim łóżku 9.30 Trudne sprawy (998, 999): Tajemnica Alicji przyczynia się do kryzysu w jej małżeń- stwie / Zemsta byłego partnera niszczy życie młodej nauczycielce 11.35 Gli- niarze (646-648) 14.40 Dlaczego ja? (1524): Na pokuszenie 15.50 Wydarzenia 16.15 Pogoda 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (1121) 17.00 Gliniarze (1161) – serial fabularno-dokumen- talny Polska 2026 18.00 Pierwsza miłość (4173) – serial Polska 2026 18.50 Wydarzenia 19.20 Gość „Wydarzeń” 19.55 Milionerzy – teleturniej 20.30 Farma – reality show 21.30 Nasz nowy dom 22.55 Sortownia (2) Po wydarzeniach z udziałem pijanego kierowcy Jacek obserwuje otoczenie. Nicole i Igor są zmęczeni pracą i życiem w klubie u Reni. Ju- styna trafia na SOR. Spotyka tam Jacka. 0.00 Gdzie jesteś, Bernadette? *** – komedia USA 2019 Reż. Richard Linklater, wyk. Cate Blanchett, Billy Crudup, Kristen Wiig 2.30 Pani z przedszkola *** – komedia Polska 2014 Reż. Marcin Krzyształowicz, wyk. Łukasz Simlat, Agata Kulesza, Adam Woronowicz	DVB-T TVN 5.10 Kto was tak urządził? 5.35 Uwa- ga! 5.50 Ukryta prawda (1575) 6.45 Kuchenne rewolucje 7.45 Dzień Dobry TVN – magazyn 11.20 Doradca smaku: Smörgåstårta – tort kanapkowy z rybą 11.25 Kuchenne rewolucje: Bar „Nie- bo w gębie i na talerzu”, Pabianice / Zielona Góra – Hot Italian Pizza 13.40 Ukryta prawda (1680, 1681) – serial fab.-dok. Polska 2025 15.45 Młode gliny (20) – serial krym. Polska 2026 16.50 Szpital św. Anny (85) – serial obyczaj. Polska 17.55 Detektywi (279) 19.00 Fakty 19.55 Uwaga! – magazyn 20.15 Na Wspólnej (4177) – serial Polska 2026 20.50 The Floor – teleturniej 21.55 Kuchenne rewolucje: Stronie Śląskie – Cherry Pepperoni – reality show 23.05 Chłopaki nie płaczą *** – komedia Polska 2000 Reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Cezary Pazura, Michał Milowicz Młody, obiecujący skrzypek Kuba Brenner wpłtuje się w porachunki gangsterskie. Wszystko dlatego, że zgodził się pomóc nieśmiałemu przy- jacielowi. 1.10 Skok na głęboką wodę – reality show Polska 2026 2.20 Szpital św. Anny (44) – serial obyczaj. Polska 3.20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (10): Zaburzenia genetyczne – serial krym. USA/Kanada 2011	DVB-T TVN 7 6.50 Szkoła 8.45 Ukryta prawda (1252, 1127) 11.55 W-11 Wydział Śledczy (846-848) 14.00 Detektywi (37) 15.00 Szpital św. Anny (75) – serial obyczaj. Polska 16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (23, 24) 18.00 Opowieści małżeńskie (8) 19.00 Ukryta prawda (1662) 20.00 Ho- tel Paradise (8) 21.00 **** Kac Vegas w Bangkoku – komedia USA 2011, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper 23.15 **** Król Richard: Zwycięska rodzina – film biograf. USA/Australia 2021, reż. Reinaldo Marcus Green, wyk. Will Smith	DVB-T TV 4 7.55 Bogaty dom – biedny dom 8.55 Poli- cjancki i policjanci (344, 345) 10.55 Na ra- tunek 112 (1122): Amnezja 11.55 Dlaczego ja? (1526): Kluczek do Twojego serca 12.55 Trudne sprawy 962-964) 15.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18.00 Policjantki i policjanci (1378, 1379) 20.00 Uroczysko (216) 20.30 Sprawiedliwi – wydział kry- minalny (995) 21.30 Sprawiedliwi. Trój- miasto (112) 22.40 **** Nikita – film sens. Fr./Wł. 1990, reż. Luc Besson, wyk. Anne Parillaud, Jeanne Moreau, Jean Reno 1.05 Love Island. Wyspa miłości (43)
DVB-T TVP Kultura 13.10 Kolekcja 13.25 Studio Kultura – niedziela Z... 14.30 **** Jańcio Wodnik – dramat Polska 1993 16.25 Po- granicze w ogniu (15) 17.35 Bar. Okowa ucztą Cezarego Tomaszewskiego 18.10 Którędy po sztukę 18.20 Na krawędzi – Witold K. 20.00 Hala odlotów 21.00 Wstęp do filmu 21.05 **** Zemsta – ko- media Polska 2002 23.00 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka – serial dok. 23.35 Video Killed the Radio Star 0.10 **** Fin del Mundo? – komediodramat Polska 2023	DVB-T TV Trwam 12.20 Wykłady z kongresu 13.00 Kanto- rowice 13.30 Msza święta z Jasnej Góry 14.30 Lubieszów 15.00 Po stronie prawdy 16.10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 16.35 Sól Ziemi 17.15 Muzyczne chwile 17.30 Odpowiedzialni za Kościół 18.15 Rozmowy niedokończone 19.30 Każdy maluch to potrafi 19.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Głos serca 22.45 Zniwolenie				
DVB-T TVP Sport 10.30 Magazyn skrótów LM UEFA 11.55 Reportaż 12.25 (L) ZIP: Paranarciarstwo alpejskie (k) 13.55 Sportowe ABC: Bie- ganie 14.10 Zawody siłaczy: LM Strong- man 15.10 (L) Biatlon: PS (m) w Otepää 16.40 (L) Biegi narciarskie: PS w Dram- men 18.50 (L) Hokej: Tauron Hokej Liga: Czwierćfinał 21.50 Sportowe ABC: Bieganie 22.05 Ring TVP Sport 23.00 Sportowy wieczór 23.25 Kroniki ZIP 23.45 Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA 2.00 (L) NBA: San Antonio Spurs – Denver Nuggets	DVB-T TV Puls 6.00 Nash Bridges (91, 92) 8.00 Kobra – oddział specjalny (8, 9) 10.00 Triumf miłości (61, 62) 12.00 Nie igraj z aniołem (31) 13.00 Wspaniałe stulecie (56) – serial obyczaj. Turcja 14.00 Lombard. Życie pod zastaw (677, 678) 16.00 Ranczo (101, 102) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (959, 960) – serial obyczaj. Polska 20.00 **** Taxi – komedia sens. Fr. 1998 21.55 **** Alibi.com 2 – komedia Fr. 2023 23.30 ★★ Oto kocha! – komedia Fr./Belg. 2024 1.30 Dzielnica strachu (1)				

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

PIĄTEK 13 Marca

DVB-T TVP 1 7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Agape blisko Ciebie 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (87) 8.50 Ranczo (108): Gambit geniusza 9.45 Komisarz Alex (294): Dorwać Tycjana 10.40 Ojciec Mateusz (89): Śpiewak 11.30 Okrasa łamie przepisy 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes 12.40 Magazyn rolniczy 12.55 Rzeki Chorwacji 14.00 Złoty chłopak (247) 15.00 Serwis Info – magazyn 15.10 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej 16.05 Dziedzictwo (857) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? 17.55 Klan (4673) – telenowela Polska 18.20 Zaraz wracam (88) – serial obyczaj. Polska 18.55 Akacyjowa 38 (825) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Giina. Nowy rozdział (2) – serial krym. Polska 21.30 Sekielski wieczorową porą – magazyn 22.35 Dom pod Dwoma Orłami. *** Kłamstwa Zofii – film obyczaj. Polska 2023 Reż. Waldemar Krzystek, wyk. Karolina Gruszką, Andrzej Konopka, Grzegorz Małecki 0.15 Wojna zastępcza (1) – serial sens. Polska 2026 1.15 Tatarak – dramat obyczaj. **** Polska 2009 Reż. Andrzej Wajda 2.50 Sekielski wieczorową porą	DVB-T TVP 2 5.30 M jak miłość (1713) 6.25 Anna Dymna – spotkajmy się 6.55 Barwy szczęścia (3335) – serial Polska 7.30 Pytanie na śniadanie – magazyn 11.40 Operacja zdrowie 12.10 Wstęp wolny – cykl reportaży 12.30 Koło fortuny – teleturniej 13.15 Panna młoda (44) – serial obyczaj. Turcja 2024 14.05 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (859): Ferment – serial obyczaj. Polska 15.05 La Promesa – pałac tajemnic (348) – telenowela Hiszpania 2024 16.00 Koło fortuny – teleturniej 16.35 Familiada – teleturniej 17.20 Panna młoda (45) – serial obyczaj. Turcja 18.15 Va banque – teleturniej 18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej 19.25 Barwy szczęścia (3335, 3336) – serial Polska 20.45 Kocham Cię, Polsko! – quiz 22.20 Postaw na milion – teleturniej 23.20 To jest grane – program muzyczny 23.50 Czarne złoto *** – film przygodowy Francja/ Katar/Tunezja/Włochy 2011 Reż. Jean-Jacques Annaud, wyk. Tahar Rahim, Antonio Banderas, Mark Strong 2.10 Druga córka *** – dramat obyczajowy Niemcy 2020 Reż. Florian Gartner, wyk. Alwara Höfels, Katharina Wackernagel, Marc Ben Puch 3.50 Akacyjowa 38 – serial obyczaj. Hiszpania	DVB-T Polsat 5.25 Telezakupy TV Okazje – program promocyjno-reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn informacyjny 8.00 Halo tu Polsat – magazyn informa- cyjno-publicystyczny 11.30 Gliniarze (649-651): Dżiczyna / Na dwa etaty / Przecucie – serial fabularno-doku- mentalny Polska 2022 14.40 Dlaczego ja? (1525): Bogaty mąż – serial fabu- larno-dokumentalny Polska 2026 15.50 Wydarzenia 16.15 Pogoda 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (1122): Amnezja – serial Na skutek wypadku 38-let- nia Magda doznaje amnezji wstecznej i nie pamięta ostatnich dwudziestu lat swo- jego życia. Nie rozpoznawszy męża i dzieci, postanawia odnaleźć swojego byłego chłopaka. 17.00 Gliniarze (1162) – serial fabularno-dokumentalny 18.00 Pierwsza miłość (4174) – serial Polska 2026 18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 19.55 Farma – reality show 21.00 Must Be The Music – show 23.05 Królowa wojownik – *** dramat hist. USA/RPA/ Irlandia 2022 Reż. Gina Prince-Bythewood, wyk. Viola Davis, Thuso Mbedu, Lashana Lynch 2.00 22 Jump Street – komedia **** sensacyjna USA 2014 Reż. Christopher Miller, Phil Lord 4.40 Disco gramy!	DVB-T TVN 5.05 Kto was tak urządził? 5.35 Uwa- ga! 5.50 Ukryta prawda (1576) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023 6.45 Kuchenne rewolucje – reality show Polska 2023 7.45 Dzień Dobry TVN – magazyn 11.25 Kuchenne re- wolucje (11, 10): Restauracja „Quatro”, Brańsk / Wójtowo – bistro „Mateczka” 13.40 Ukryta prawda (1682, 1683) – serial fabularno-dokumentalny Polska 15.45 Młode gliny (21) – serial krym. Polska 16.50 Szpital św. Anny (86) – serial obyczaj. Polska 17.55 Detektywi (280) 19.00 Fakty 19.50 Uwaga! – magazyn 20.00 Twórcza – film sf USA 2023 *** Reż. Gareth Edwards, wyk. John David Washington, Gemma Chan, Ken Watanabe Narasta konflikt między ludź- mi a siłami sztucznej inteli- gencji. Joshua, były członek służb specjalnych, jest za- angażowany do namierzenia i wyeliminowania nieosiągal- nego twórcy zaawansowanej technologii. 22.55 Tenet – film akcji **** USA/W. Bryt. 2020 Reż. Christopher Nolan, wyk. John David Washington, Robert Pattinson, Elizabeth Debicki 2.00 Kuba Wojewódzki – talk show 3.10 Uwaga! – magazyn 3.25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (11) 4.25 Ej, Stara! 4.55 Jak to jest zrobione?	DVB-T TVN 7 8.45 Ukryta prawda (1252, 1129, 1130) 11.55 W-11 Wydział Śledczy (849-851): W lepszym świecie / Nie rób mi tego / Wszystko dla Krzysia 14.00 Detektywi (38): Rodzina zastępcza 15.00 Szpital św. Anny (76) – serial obyczaj. 16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (569, 571) 18.00 Opo- wieści małżeńskie (9) 19.00 Idź na całosc – teleturniej 20.00 **** Elvis – film biograf. USA/Australia 2022, reż. Baz Luhr- mann 23.20 Królowa przetwiania 0.30 ★★ Wesele – komedia Niemcy 2020, reż. Til Schweiger 3.00 Hotel Paradise(8)	DVB-T TV 4 6.00 Strażnik Teksasu (22, 23): Strażnik fil- mowy / Ostateczna rozgrywka 7.55 Bogaty dom – biedny dom 8.55 Policjantki i po- licjanci (346, 347) 10.55 Na ratunek 112 (1123): Dziadek 11.55 Dlaczego ja? (1527): Dobra mama 12.55 Trudne sprawy (965): Tajemnica mamy 15.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18.00 Policjantki i policjanci (1379, 1380) 20.00 A na deser... – maga- zyn 20.05 **** Terytorium wroga – dra- mat Fr. 2011 22.25 Gwiazdy kabaretu 0.25 STOP Drogówka 1.25 Love Island. Wyspa miłości 2.55 Śmierć na 1000 sposobów
DVB-T TVP Kultura 10.00 **** Cyd – film przygod. USA/ Wł. 1961 13.05 Kulturalni 14.00 Still alive – film o Krzysztofie Kiesłowskim 15.35 **** Spokój – dramat Polska 1980 17.10 Benefis Hanki Bielickiej 18.30 Kolekcja 18.55 Dzień, w którym umar- ła gwiazda rocka 19.30 Video Killed the Radio Star 20.00 Wstęp do filmu 20.05 ★★ Przerwane objęcia – melodramat Hiszp./W. Bryt. 2009 22.25 Tygodnik kulta- ralny 23.20 Przygody Sherlocka Holmesa (2) 0.25 ★★ Zemsta – komedia Polska	DVB-T TV Trwam 12.20 Głos serca (103) 13.05 Kolor Boga 13.30 Msza święta z Jasnej Góry 14.30 Drzwi do lasu 15.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia 15.50 Mocni w wierze 16.10 Natura obiektywnie 16.40 Zniwolenie 17.00 Droga Krzyżowa 17.30 Łączy nas historia 18.15 Westerplatte młodych 19.00 Warto zauważyć... 19.30 Brat Franciszek 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt wi- dzenia 22.00 Z nadmiaru miłości 23.05 Świat widziany sercem 23.30 Regal				
DVB-T TVP Sport 8.55 (L) ZIP 2026: Paranarciarstwo al- pejskie (m) 11.00 NBA: San Antonio Spurs – Denver Nuggets 12.25 (L) ZIP 2026: Pa- ranarciarstwo alpejskie (m) 14.30 Mundial 2026: Legendy miejskie 15.10 (L) Biatlon: PS kobiet w Otepää 16.40 ZIO 2026: Ho- kej 17.40 (L) Futsal: We-Met Kamienica Królewska – Futsal Świecie 20.25 (L) Piłka nożna: Wisła Kraków – Miedź Legnica 23.05 Sportowy wieczór 23.30 Kroniki ZIP 23.50 Sportowe ABC: Hokej 0.05 (L) NHL: New York Islanders – Los Angeles Kings	DVB-T TV Puls 6.00 Nash Bridges (92, 93) 8.00 Kobra – oddział specjalny (9, 10) 10.00 Triumf miłości (63, 64) 12.00 Nie igraj z aniołem (32) 13.00 Wspaniałe stulecie (57) – serial obyczaj. 14.00 Lombard. Życie pod zastaw (670, 669) 16.00 Ranczo (102, 103) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (960, 961) 20.00 ★★ Liberator 2 – film sens. USA 1995 22.05 ★★ Rambo: pierwsza krew – film sens. USA 1982 23.55 ★★ Botoks – dramat Polska 2017 2.30 Lom- bard. Życie pod zastaw (956)				

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

SOBOTA 14 Marca

TVP 1	DVB-T
7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.40 Rok w ogrodzie 8.05 Rok w ogrodzie extra 8.20 Pełnosprawni 8.55 Ranczo (109): Potęga mediów 9.55 Komisarz Alex (295): Szybka randka, szybka śmierć 10.55 Ojciec Mateusz (90): Zabawa 11.50 ★★★ Teksańczyk – western USA/Hiszpania 1966 13.25 Noc w lesie – film dokumentalny 14.25 Okrasa łamie przepisy	
15.00 Sanatorium miłości 16.05 Dziedzictwo (858) 17.00 Teleexpress 17.35 Ojciec Mateusz (441) 18.40 Jaka to melodia? 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.25 Komisarz Alex (309) 21.25 Lucy i Desi ★★★ – film biograf. USA 2021 Reż. Aaron Sorkin, wyk. Nicole Kidman, Javier Bardem, Nina Arianda W 1939 roku Lucy Ball została zatrudniona przez studio RKO Pictures. Gra małe role w dużych produkcjach, ale występuje głównie w filmach niskobudżetowych. Tam poznaje charyzmatycznego kubańskiego piosenkarza. 23.45 Krew z krwi (10) – serial sensacyjny Polska 0.45 W otchłani ★★ – thriller Kanada/USA 2018 Reż. Pasha Patriki, wyk. Jean-Claude Van Damme, Dolph Lundgren 2.40 Jaka to melodia? 3.40 Adopcje zagraniczne – światowy skandal – film dokumentalny	

TVP 2	DVB-T
5.10 Barwy szczęścia (3332, 3333) 6.25 M jak miłość (1915) 7.30 Pytanie na śniadanie – magazyn informacyjno-publicystyczny 11.30 Super Gary. Gotuj z Bosacką! – magazyn kulinarny 12.10 W poszukiwaniu dobrego filmu – magazyn 12.45 Dobre strony – felieton 13.05 Panna młoda (45) – serial obyczaj. Turcja 2024 14.00 Familiada – teleturniej 14.35 Kolo fortuny – teleturniej	
15.15 Szansa na sukces. Opole 2026: Mietek Szcześniak – show 16.20 Na dobre i na złe (984) – serial obyczaj. Polska 17.20 Panna młoda (46) – serial obyczaj. Turcja 18.15 Va banque – teleturniej 18.50 Słowo na niedzielę – program religijny 19.00 Informacje kulturalne – magazyn 19.25 Rodzinka.pl (306, 307): Striptiz / Węgorz – serial komediowy Polska 2025 20.30 The Voice Kids: Przesłuchania w ciemno – program rozrywkowy 22.50 Gabi Drzewiecka zaprasza – talk show 23.45 Bezpieczna przystań ★★★ – melodramat USA 2013 Reż. Lasse Hallström, wyk. Julianne Hough, Irene Ziegler, Jon Kohler 1.50 Czarne złoto ★★★ – film przygodowy Francja/Katar/Tunezja/Włochy 2011 Reż. Jean-Jacques Annaud 4.00 Rodzinka.pl – serial kom. Polska 2026	

Polsat	DVB-T
5.25 Telezakupy TV Okazje – program promocyjno-reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn informacyjny 8.00 Halo tu Polsat – magazyn informacyjno-publicystyczny 11.30 Ewa gotuje – magazyn kulinarny 12.00 Rolniczki (2) – serial dokumentalny Polska 2024 13.05 Sing 2 – film animowany USA/Japonia/Francja 2021, reż. Garth Jennings, Christophe Lourdelet	
15.30 Ninja vs Ninja – show 17.30 Awantura o kasę – show – teleturniej 18.50 Wydarzenia 19.15 Prezydenci i premierzy – program publicystyczny 19.55 Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf 21.55 Przykłady obywateli ★★★ – film sensacyjny USA/W. Bryt./Norwegia/Kanada/Francja/Chiny 2019 Reż. Hans Petter Moland, wyk. Liam Neeson, Laura Dern, Tom Bateman Nels, operator plugu śnieżnego, usuwa zasy z dróg do kurortów narciarskich w Górach Skalistych. Jest przeciętnym człowiekiem, ale po śmierci syna zamienia się w śmieciela. 0.35 Snajper III ★★ – film sensacyjny USA 2004 Reż. P.J. Pesce, wyk. Tom Berenger, Byron Mann, John Doman 2.20 The Independent ★★★ – thriller USA 2022 Reż. Amy Rice, wyk. Jodie Turner-Smith, Brian Cox, Ann Dowd	

TVN	DVB-T
5.35 Uwaga! 5.50 Ukryta prawda (1577) 6.45 Kuchenne rewolucje – reality show Polska 2023 7.45 Dzień Dobry TVN – magazyn informacyjno-publicystyczny 11.30 Na Wspólnej (4174-4177) 13.20 Jak wytesować smoka – film animowany USA/Francja/W. Bryt. 2010, reż. Dean DeBlois, Chris Sanders, dub. Mateusz Damięcki, Miłogost Reczek, Tomasz Trzczyński	
15.25 Kuchenne rewolucje: Stronie Śląskie – Cherry Pepperoni – reality show 16.25 Studio Pucharu Świata – magazyn 16.40 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Oslo: 1. konkurs indywidualny na skoczni HS 134 – 1. seria 17.40 Studio Pucharu Świata – magazyn 17.50 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Oslo: 1. konkurs indywidualny na skoczni HS 134 – 2. seria 18.40 Studio Pucharu Świata – magazyn 19.00 Fakty 19.45 Mam Talent! 21.45 Bohemian Rhapsody ★★★★ – film biograf. USA/W. Bryt. 2018 Reż. Bryan Singer, wyk. Rami Malek, Lucy Boynton, Gwilym Lee 0.30 Obecność – horror USA 2013 2.50 Szpital św. Anny (45) 3.50 Uwaga! – magazyn 4.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (12)	

TVN 7	DVB-T
6.00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie 7.00 Bugs Bunny Builders 7.15 ★★★★★ Mała księżniczka – film fantasy USA 1995 9.20 Ukryta prawda 11.25 Mówię Wam 12.35 Ukryta prawda 13.40 Detektywi 14.45 The Floor 16.45 ★★★ Kobieta-Kot – film sens. USA 2004 19.00 Idź na całość 20.00 Władca Pierszcieni. Pierscienie władzy (5, 6) – serial przygod. USA 23.00 ★★★★★ Legion samobójców II – film sf USA 2021, reż. James Gunn, wyk. Margot Robbie 1.40 ★★★ Blade: Wieczny łowca II – horror USA/Niemcy 2002 3.55 Usterka	
TVP Kultura	DVB-T
11.15 Z biegiem lat, z biegiem dni (3) 12.45 Ludwig van Beethoven – III Symfonia Es – dur op. 55 „Eroica” 13.55 Wydarzenie aktualne 14.25 Beethoven. Portret intymny 15.35 Tamte lata, tamte dni 16.15 ★★★★★ Cyd – film przygod. USA/Wł. 1961 19.20 Dzień z życia artysty 20.00 ★★★★★ Nadzieja – melodramat Norwegia/Szwecja/Dania 2019 22.15 Klub Jazzowy 23.30 Wstęp do filmu 23.35 ★★★★★ Przerwane objęcia – melodramat Hiszp./W. Bryt. 2009 1.55 Dobry tytuł	
TVP Sport	DVB-T
10.00 (L) ZIP 2026: Parabiegi narciarskie 10.45 (L) Biegi narciarskie: PS (k) w Oslo 13.25 Sportowe ABC: Padel 13.40 (L) Piłka nożna: Hutnik Kraków – Podbeskidzie Bielsko-Biała 15.55 (L) Biatlon: PS (k) w Otepää 16.50 Hokej: NHL: New York Islanders – Los Angeles Kings 17.20 NBA Action 17.50 (L) Koszykówka: Eliminacje Mistrzostw Europy kobiet: Rumunia – Polska 20.10 (L) Boks: Suzuki Boxing Night 23.15 Sportowy wieczór 23.40 Kroniki ZIP 2026 0.00 Biatlon: PS (m) w Otepää	

TV 4	DVB-T
5.30 Telezakupy TV Okazje 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 7.00 Galileo 9.05 #JesteśmyDlaDzieci – magazyn 9.30 A na deser... – magazyn kulinarny 9.35 Galileo 12.45 ★★★ Siódny syn – film fantasy USA/W. Bryt./Kan./Chiny 2014, reż. Sergei Bodrov, wyk. Ben Barnes, Jeff Bridges, Julianne Moore 14.55 Policjantki i policjanci (1371-1375) – serial obyczajowy Polska 2026 20.00 Sprawiedliwi – wydzielny kryminalny (992-995) – serial krym. Polska 2026 0.00 Gwiazdy kabaretu – program rozrywkowy 2.05 STOP Drogówka	
TV Tram	DVB-T
12.50 Natura obiektywnie 13.30 Msza święta z Jasnej Góry 14.45 Jak wygrać małżeństwo? 15.00 Dzielnia niewiasta 15.15 Mateczniki polskości 15.30 Wierzę w Boga 16.10 Historia PL 17.00 Podobni do ewangelicznego siewcy 17.30 Przelamując bariery 18.15 Rozmowy niedokończone 19.30 Manna z nieba 19.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Warto być ojcem	
TV Puls	DVB-T
5.35 Dyżur 6.00 Kobra – oddział specjalny (6-8) – serial sens. Niemcy 2012 9.00 Taki jest świat – magazyn 9.35 Wojciech Cejrowski. Boso – Meksyk/Paragwaj 10.00 Lombard. Życie pod zastaw (665, 668, 667, 670, 669, 957-961) – serial obyczaj. Polska 2023 20.00 ★★★ Rambo II – film sens. USA/Meksyk 1985 22.00 ★★★★★ John Wick 4 – film sens. USA/Niemcy 2023 1.15 ★★★★★ Jak to się robi w Chicago – film sens. USA/Hol. 1986 3.20 Taki jest świat 4.00 Menu na miarę – magazyn	

★★★★ koniecznie ★★★ zdecydowanie tak ★★ możesz ★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 15 Marca

TVP 1	DVB-T
7.00 Msza święta w Krakowie Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.30 Życie po „Sanatorium miłości” 8.55 Zmiennicy (12): Obywatel Monte Christo 10.05 Ojciec Mateusz (91): Tango 11.00 Komisarz Alex (309) : Zamiana miejsc 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.45 Nowe życie (1): Michał 13.10 Serengeti (5) – serial dok. 14.20 Dom (8)	
16.05 Dziedzictwo (859) 17.00 Teleexpress 17.35 Daję słowo – Maciej Orłoś: Kayah – talk show 18.40 Jaka to melodia? 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.25 Wojna zastępcza (2) – serial sensacyjny Polska 21.25 Sanatorium miłości 22.15 „Sanatorium miłości” – cykl reportaży 22.20 Życie po „Sanatorium miłości” – cykl reportaży 22.50 Pamiętać Paryż – dramat ★★★ obyczaj. Francja 2022 Reż. Alice Winocour, wyk. Virginie Efira, Benoît Magimel, Grégoire Colin Mia staje się jedną z ofiar ataku terrorystycznego w paryskim bistro. Trzy miesiące później wciąż nie jest w stanie powrócić do normalnego życia i pamięta jedynie fragmenty tej nocy. 0.45 Lucy i Desi ★★★ – film biograf. USA 2021 Reż. Aaron Sorkin 3.00 Dom pod Dwoma Orlami. ★★★ Kłamstwa Zofii – film obyczaj. Polska 2023	

TVP 2	DVB-T
5.10 Barwy szczęścia (3335, 3336) – serial Polska 2026 6.25 M jak miłość (1916) – serial Polska 2026 7.30 Pytanie na śniadanie – magazyn publicystyczny 11.20 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka – program edukacyjny 11.50 The Voice Kids: Przesłuchania w ciemno – program rozrywkowy 14.00 Familiada – teleturniej 14.35 Kolo fortuny – teleturniej	
15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Natalia Przybysz – show 16.15 Tak to leciało! – teleturniej 17.15 Sandokan, książę piratów (2) – serial przygodowy Włochy/Francja 2025 18.20 Pan Mama (48) – serial kom. Polska 18.55 Kocham Cię, Polsko! – quiz 20.20 Postaw na milion – teleturniej 21.20 Kwiatki polskie duże – magazyn 22.25 Rodzinka.pl (307) – serial kom. Polska 2026 22.55 Gra o wszystko – dramat ★★★★★ USA/Chiny/Kanada 2017 Reż. Aaron Sorkin, wyk. Jessica Chastain, Idris Elba, Kevin Costner 1.25 Krucjata. Prawo serii (1) – serial krym. Polska 2024 Reż. Łukasz Ostalski 2.25 Bezpieczna przystań ★★★ – melodramat USA 2013 Lasse Hallström, wyk. Julianne Hough, Irene Ziegler, Jon Kohler 4.35 Na dobre i na złe – serial obyczaj. Polska 2026	

Polsat	DVB-T
5.40 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn informacyjny 8.00 Halo tu Polsat – magazyn 11.35 Shrek ma wielkie oczy – film krótkometr. USA 2010 12.15 Shrek II – film animowany USA 2004, reż. Kelly Asbury, Andrew Adamson, Conrad Vernon, dub. Zbigniew Zamachowski, Jerzy Stuhr, Wojciech Malajkat 14.05 Must Be The Music – show	
16.15 Nasz nowy dom – reality show Polska 2026 17.30 Awantura o kasę – show – teleturniej 18.50 Wydarzenia 19.35 Państwo w państwie – program publicystyczny 19.55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami – program rozrywkowy 22.45 Pokojówka na Manhattanie ★★★ – komedia USA 2002 Reż. Wayne Wang, wyk. Jennifer Lopez, Ralph Fiennes, Natasha Richardson 1.00 Święty interes ★★★ – komedia Polska 2010 Reż. Maciej Wojtyśzko, wyk. Piotr Adamczyk, Adam Woronowicz, Patricia Kazadi Leszek i Janek, dwaj bracia, przyjeżdżają do rodzinnej wsi na pogrzeb ojca. Okazuje się, że zmarły zapisał majątek fundacji. Wiadomość doprowadza mężczyzn do szalu. 2.50 Świat według Kiepskich (544-546): Troll / W poszukiwaniu straconego czasu / Hotel – serial komediowy Polska 2019 4.40 Disco gramy!	

TVN	DVB-T
5.05 Nauka jazdy 5.35 Uwaga! 5.50 Ukryta prawda (1578) – serial fabularno-dokumentalny 6.45 Bitwa o gości (2) – reality show Polska 2026 7.45 Dzień Dobry TVN – magazyn informacyjno-publicystyczny 11.30 Niezwykłe Stany Prokopa (3) – serial dok. Polska 2026 12.35 Co za tydzień – magazyn publicystyczny 13.15 Mam Talent! – program rozrywkowy Polska 2026	
15.15 Kamil Stoch – najlepszy raz – reportaż 15.50 Studio Pucharu Świata 16.10 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Oslo: 2. konkurs indywidualny na skoczni HS 134 – 1. seria 17.10 Studio Pucharu Świata 17.20 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Oslo: 2. konkurs indywidualny na skoczni HS 134 – 2. seria 18.10 Studio Pucharu Świata 18.30 Magda gotuje Internet 19.00 Fakty 19.45 The Traitors. Zdrajcy 21.25 Poranek kojota ★★★ – komedia Polska 2001 Reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Karolina Rośnińska, Tadeusz Huk 23.30 Kroniki Riddicka ★★★ – film sf USA 2004 Reż. David Twohy, wyk. Vin Diesel, Colm Feore 2.05 Superwizjer 2.45 Szpital św. Anny (46) 3.45 Uwaga! – magazyn 4.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (13)	

TVN 7	DVB-T
6.05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie 7.00 Bugs Bunny Builders 7.30 ★★★ Atramentowe serce – film fantasy Niemcy/W. Bryt./USA/Wł. 2008 9.35 Ukryta prawda 14.40 Detektywi 16.40 The Floor 17.50 ★★★★★ Gniew Tytanów – film przygod. USA/Hiszp. 2012, reż. Jonathan Liebesman 20.00 ★★★★★ Black Adam – film sf USA/Kan./Nowa Zel./Węgry 2022 22.40 ★★★★★ Specjalista – film sens. USA 1994, reż. Luis Llosa, wyk. Sylvester Stallone 1.00 ★★★★★ Miasto złodziei – dramat USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck	
TVP Kultura	DVB-T
9.25 Wspólny dom 10.05 Słynny najazd niedźwiedzi na Sycylię – film anim. 11.35 Pan wzywał, Milordzie? (5) 12.40 Giganci sztuki 13.45 W poszukiwaniu dobrego filmu 14.25 ★★★★★ Zorro – film przygod. Wł./Fr. 1975 16.30 Dobry tytuł 17.15 Studio Kultura – niedziela z... 18.05 ★★★★★ Dekalog (10) – dramat Polska/Niemcy 1989 19.15 Przejsięcie podziemne 20.00 ★★★★★ Małżeństwo po włosku – komedia rom. Wł./Fr. 1964 21.55 Kulturalni 22.50 Taniec Pol Potą 0.40 Płak na półwyspie	
TVP Sport	DVB-T
10.25 (L) Piłka nożna (k): UKS SMS Łódź – Śląsk Wrocław 12.30 (L) Biatlon: PS w Otepää 13.30 ZIP 2026: Parapaniarstwo alpejskie 14.35 (L) Biatlon: PS w Otepää 16.00 Futbol totalny 17.25 (L) Piłka nożna: Górnik Zabrze – Raków Częstochowa 20.10 (L) Boks: Laura Grzyb – Simamkele Tuntsheni 23.00 Sportowy wieczór 23.25 Kroniki ZIP 2026 23.45 Piłka nożna: Liga hiszpańska (k): Deportivo Abanca – FC Barcelona Femení 1.45 Piłka nożna: Górnik Zabrze – Raków Częstochowa	

TV 4	DVB-T
5.30 Telezakupy TV Okazje 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 7.00 Samochody, które podbiły świat 7.50 Rolnictwo w Ameryce: Kraina śmieciowego jedzenia 9.00 Galileo 11.00 ★★★★★ Stuart Malutki – komedia USA/Niemcy 1999 12.50 ★★★ Quest – film sens. USA/Kan. 1996 14.50 ★★★★★ Robin Hood: książę złodziei – film przygod. USA 1991 17.55 Uroczysko (213-216) – serial krym. Polska 2026 20.00 Sprawiedliwi. Trójmiasto (109-112) – serial krym. Polska 2026 0.00 STOP Drogówka 1.05 Koszty wojny – serial dok.	
TV Tram	DVB-T
12.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV 12.15 Papież Polak do rodaków 13.00 Maryja Matka ludzkości 14.45 Fatima – miejsce wybrane przez Maryję 15.00 Wieś to też Polska 16.10 Koncert życzeń 17.00 Gorzkie żale 17.30 Sól Ziemi 18.15 Rozmowy niedokończone 19.30 Baśniowy teatr 19.40 Informacje 20.20 Mocni Jego mocą 22.30 Muzyczne chwile 22.45 Jak wygrać małżeństwo? 23.00 Jak my to widzimy 23.30 Tam, gdzie Bóg płacze	
TV Puls	DVB-T
5.00 Dyżur 6.00 Taki jest świat 6.40 Kobra – oddział specjalny (9, 10) 8.40 Ranczo (103-107) 13.40 ★★★★★ Sahara – film przygod. USA/W. Bryt./Fr./Niemcy/Hiszp. 2005 16.05 ★★★★★ Był sobie pies – film przygod. USA/Indie 2017 18.20 ★★★★★ Taxi – komedia sens. Fr. 1998 20.00 ★★★★★ Uprowadzona – thriller Fr./USA/W. Bryt. 2008 21.55 ★★★★★ Czarny lotos – film sens. Hol./USA 2023 23.50 ★★★★★ Z podniesionym czołem – film sens. USA 2004 1.45 Taki jest świat 2.15 Dyżur	

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

AGRESYWNE DZIECKO W PRZEDSZKOLU. RODZICE: POMOCY!

– To dziecko jest agresywne wobec innych, ale i samo wymaga pomocy. Ze strony przedszkola słyszymy, że ma ono związane ręce, bo chłopiec nie został zdiagnozowany. Naprawdę nic nie da się zrobić? Pomóżcie!
– prosi pan Tomasz w imieniu rodziców z Osieka nad Wisłą koło Torunia.

Małgorzata Oberlan

Osiek nad Wisłą to malowniczo położona miejscowość w gminie Obrowo koło Torunia. Tu mieszkają od lat mieszczuchami chętnie tutaj się osiedlającymi. Najmłodsze dzieci uczęszczają do samorządowego przedszkola, będącego częścią Zespołu Szkół. – I naprawdę samo przedszkole jest dobre, a nauczycielki oddane swojej pracy. Teraz jednak dzieją się rzeczy, z którymi one same nie mogą już sobie poradzić. Na jednym z zebrani usłyszeliśmy, że i one się boją, np. tego, że to agresywne dziecko chwyci za nożyczki i dojdzie do poważnego nieszczęścia. Na razie dziecko „tylko” uderza czy szarpie inne dzieci – relacjonuje pan Tomasz (nazwisko do wiadomości red.).

Jego córka ostatnio została poszarpana przez wspomniane agresywne dziecko. Teraz codziennie rano płacze i jak inne dzieci boi się chodzić do przedszkola. – Problem ciągnie się od miesięcy. Teraz petycję do dyrekcji przedszkola podpisało liczne grono rodziców z naszej grupy – podkreśla pan Tomasz.

„Biega, szarpie, uderza”

Celowo nie zdradzamy wieku i płci dziecka ani żadnych innych szczegółów. Nikt nie chce go naznaczyć, a sami rodzice z Osieka podkreślają, że i ono ewidentnie potrzebuje pomocy. – Od września, z przerwami na absencje (liczne i długie zresztą), to dziecko sprawia poważne problemy. Gdy już na zajęcia przychodzi, to nie panuje nad swoim zachowaniem. Biega po sali, stosuje przemoc wobec innych. Było uderzanie, było chwytywanie za ramiona i szarpnięcie. Od pań nauczycielek dowiedzieliśmy się, że i one bywały

kopane i bite – mówi pan Tomasz.

Rodzice zgłaszali problem nauczycielkom i dyrekcji przedszkola. Byli na specjalnym zebraniu. Zapewne pójdą też na to najbliższe, o którym dowiadujemy się teraz od dyrektorki Zespołu Szkół. Ostatnio jednak czara goryczy się przelała (kolejne akty agresji), więc postanowili sprawę nagłośnić w mediach. Skierowali też do dyrekcji petycję w zdecydowanym tonie.

– Nie robilibyśmy tego wszystkiego, gdyby nie ta niemoc. Ze strony przedszkola słyszeliśmy, że „ma związane ręce”. Dlaczego? Bo dziecko nie zostało zdiagnozowane; jego rodzice „nie współpracują w tym zakresie”. A brak diagnozy i odpowiedniego orzeczenia z poradni oznacza, że przedszkole nie może np. zatrudnić nauczyciela wspomagającego – relacjonuje pan Tomasz.

Tu wyjaśnijmy od razu, że zadaniem takiego nauczyciela w przedszkolu jest praca z dziećmi z niepełnosprawnościami lub niedostosowanymi bądź zagrożonymi niedostosowaniem społecznym. Nie prowadzi on samodzielnie zajęć, lecz wspiera innych nauczycieli i pomaga dziecku realizować program nauczania, dostosowując formy i metody do możliwości psychofizycznych dziecka. Generalnie pracuje w placówkach oświatowych, do których uczęszczają dzieci z potrzebą kształcenia specjalnego, a więc w szkołach i przedszkolach integracyjnych lub z oddziałami integracyjnymi. Ale może też pracować w szkołach i przedszkolach ogólnodostępnych, jeżeli są tam dzieci wymagające pomocy specjalisty. Ale najpierw ten specjalista musi się na temat dziecka wypowiedzieć, wydać stosowne orzeczenie i zalecenia...

I w petycji twardo domagają się przedstawienia informacji, jakie działania dotąd podjęło w tej sprawie przedszkole, oraz wdrożenia natychmiastowych środków zapobiegających kolejnym incydentom przemocy. Jakich konkretnie? Wymieniają „wzmoczenie nadzoru nad dzieckiem i wzmocnienie kadrowe lub inne adekwatne rozwiązania”. Rodzice oczekują też przekazania im na piśmie informacji o zaplanowanych działaniach.

Procedury uruchomione

Co na to wszystko przedszkole w Osieku nad Wisłą? Nie mogliśmy się dowiedzieć przez tydzień. Ponowiliśmy zapytanie mejlem, dzwoniлиśmy. Pytania proste: „Jak Pani Dyrektor widzi sytuację? Co można zrobić? Co już zrobiło Przedszkole?”. Wreszcie dowiedzieliśmy od dyrektorki przedszkola, że „nie jest upoważniona do udzielenia informacji” i uczyniła to dyrektorka Zespołu Szkół. A także, że „przedszkolu nie wolno udzielać informacji o konkretnym dziecku”. Po tygodniu udało nam się porozmawiać z Katarzyną Wachowską, dyrektorką Zespołu Szkół w Osieku nad Wisłą. Kieruje nim od ponad 20 lat, ma duże doświadczenie zawodowe. Ciekawe obserwacje, bo na przestrzeni tych lat wiele się zmieniło – nie tylko w edukacji, ale także życiu społecznym, postawie rodziców, problemach dzieci. – Kontaktowałam się z naszym inspektorem danych osobowych i nie wolno mi udzielić żadnych informacji na temat tego konkretnego dziecka – powiedziała nam pani dyrektor, zaznaczając, że „co do zasady” może jednak odpowiedzieć na pytanie o to, co może zrobić w każdej tego typu sytuacji placówka. – Ale bardzo ogólnie – zaznaczyła Katarzyna Wachowska. Zapewniła też, że wszystkie procedury zostały już uruchomione, a jeszcze w tym tygodniu osobiście na specjalnym zebraniu spotka się z rodzicami. I nie będzie to tzw. zebranie

konfrontacyjne. Ma się odbyć bez udziału rodziców wskazanego dziecka – po to, by nie eskalować emocji i nie doprowadzić do sytuacji ataku grupy na jednostkę.

Po tej rozmowie otrzymaliśmy też od dyrektorki Wachowskiej mejla. „W nawiązaniu do rozmowy telefonicznej przekazuję informację dotyczącą procedur, jakimi się kierujemy, udzielając różnorodnego wsparcia naszym wychowankom. 1. Wychowawca grupy prowadzi obserwację pedagogiczną swoich wychowanków, zapisując wyniki w arkuszach. 2. Na bieżąco dostosowuje metody i formy pracy, które konsultuje z innymi nauczycielami, psychologiem, pedagogiem specjalnym. 3. Systematycznie spotyka się z rodzicami na spotkaniach grupowych i indywidualnych w zależności od potrzeb, omawiając wyniki obserwacji i proponując dostosowane do sytuacji rozwiązania. 4. O wynikach obserwacji, kierunkach rozwoju i potrzebach wsparcia rodzice są informowani na bieżąco. 5. W zależności od potrzeb dziecko za zgodą rodzica jest objęte w przedszkolu zajęciami terapeutycznymi, np. zajęciami logopedycznymi. 6. Jeśli działania przedszkola są niewystarczające, wychowawca sugeruje rodzicom udanie się do poradni psychologiczno-pedagogicznej lub lekarzy specjalistów. (...).

Tyle ze strony dyrekcji.

Nauczyciel wspomagający

Zasady zatrudniania nauczycieli wspomagających, ich kompetencje, wymagane kwalifikacje to osobny, szeroki temat. I kontrowersji od dawna przy jego okazji w Polsce nie brakuje, a dotyczą choćby tego, jak gromadzenie przygotowany winien być do tej roli. Problemem jest też nierzadko nieznajomość jego roli i „bronienie się” przed jego zatrudnianiem.

Generalnie w oddziałach integracyjnych (szkolnych, przedszkolnych) obecność nauczyciela

wspomagającego jest rozwiązaniem systemowym. W szkołach ogólnodostępnych natomiast zatrudnienie tego specjalisty wynika z zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. W praktyce coraz częściej nauczyciel wspomagający pracuje z uczniami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ale nie tylko).

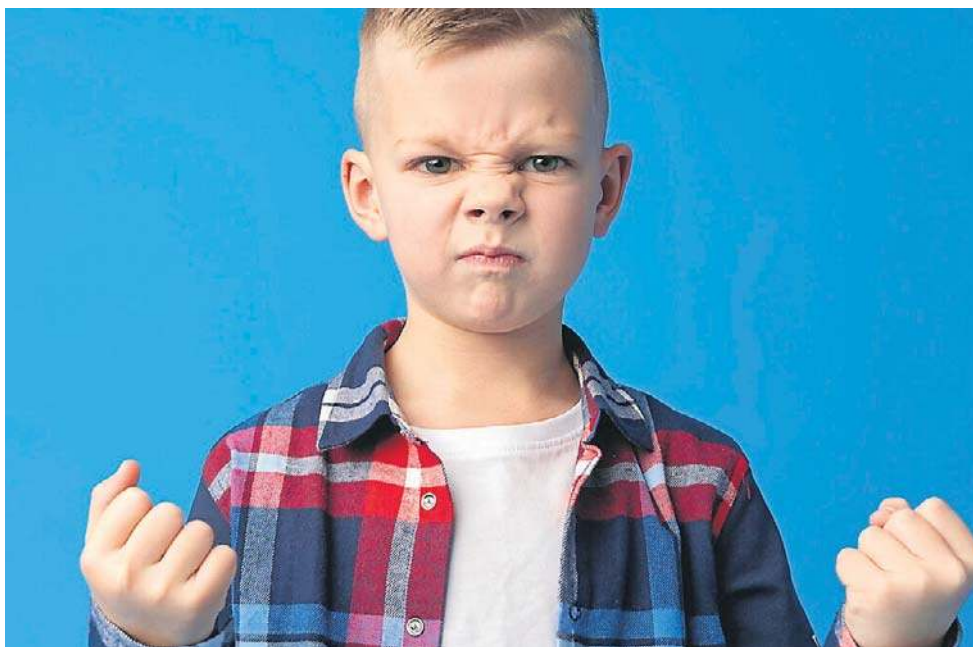
Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego to formalny dokument, który wydaje poradnia psychologiczno-pedagogiczna. Określa, jakie wsparcie edukacyjne oraz terapeutyczne jest niezbędne dla dziecka, które ma specjalne potrzeby. Stanowi podstawę do dostosowania warunków kształcenia i wychowania w placówce edukacyjnej do indywidualnych potrzeb dziecka, niezależnie od tego, czy uczęszcza ono do przedszkola, szkoły masowej, integracyjnej czy specjalnej. Wymagane jest przede wszystkim przed rozpoczęciem nauki w przedszkolu lub szkole, zwłaszcza w przypadku dzieci z poważnymi trudnościami rozwojowymi. „Ważne jest, aby uzyskać je jak najwcześniej, gdyż umożliwi to placówce dostosowanie warunków nauki oraz form pomocy już od pierwszych dni pobytu dziecka w przedszkolu lub szkole” – podkreślają specjaliści.

Problem powszechny

Co się wydarzyło w Osieku nad Wisłą? Czy dziecko przestało się bać chodzić do przedszkola? Rodzice będą pewni ich bezpieczeństwa? Czy niepanujące nad sobą dziecko uzyska profesjonalne wsparcie?

– Rzuciliśmy wszystkie ręce na pokład i wszystkie siły ku temu, by zapewnić bezpieczeństwo wszystkim dzieciom w przedszkolu – zapewniła nas w rozmowie dyrektor Katarzyna Wachowska.

Problemy z dziećmi wymagającymi specjalnego wsparcia – a najpierw diagnozy – są dziś powszechne. I różnie bywają rozwiązywane. Czasem jednak to nie profesjonalizm zwycięża, ale silne ludzkie emocje. – Agresywny chłopiec bijący innych, ewidentnie sam też potrzebujący pomocy, z naszego przedszkola ostatnio został zabrany przez rodziców i przeniesiony. Pamiętam tego kaca moralnego, którego jak i przynajmniej połowa rodziców po wszystkim mieliśmy. Człowiek w obronie bezpieczeństwa swojego dziecka, wiadomo, chce jak najlepiej. Los tamtego dziecka jakoś umknął w tym wszystkim. Wychowująca go samotnie matka pod presją zabrała go z placówki; wsparcia dla niego tutaj nie dostała – wspominają rodzice z Torunia, których dziecko uczęszczało do publicznej placówki w centrum miasta. ©

Coraz powszechniejszy problem – agresywne dziecko w grupie przedszkolaków.

Czy każdy może dostać nową nerkę? Jak pacjent trafia na Krajową Listę Osób Oczekujących?

Katarzyna Wąs-Zaniuk
katarzyna.was-zaniuk@polskapress.pl

Telefon z Poltransplantu potrafi zadzwonić w najbardziej niespodziewanym momencie, często w środku nocy, rozpoczynając wyścig o życie. Jak przebiega dobór dawcy nerki?

Nefrologi i urolodzy to specjaliści, którzy na co dzień zajmują się zdrowiem naszych nerek. Nefrolog prowadzi leczenie zachowawcze, ustawia farmakoterapię, kontroluje powikłania nadciśnienia, cukrzycy i samej przewlekłej choroby nerek.

Urolog, jako specjalista zabiegowy, zajmuje się całym układem moczowym – usuwa kamienie, operuje guzy i rekonstruuje drogi moczowe.

Transplantolog wkracza do gry dopiero wtedy, gdy możliwości leczenia przez nefrologów i urologów są już niewystarczające, czyli gdy nerki przestają funkcjonować i rozwija się schyłkowa niewydolność narządu.

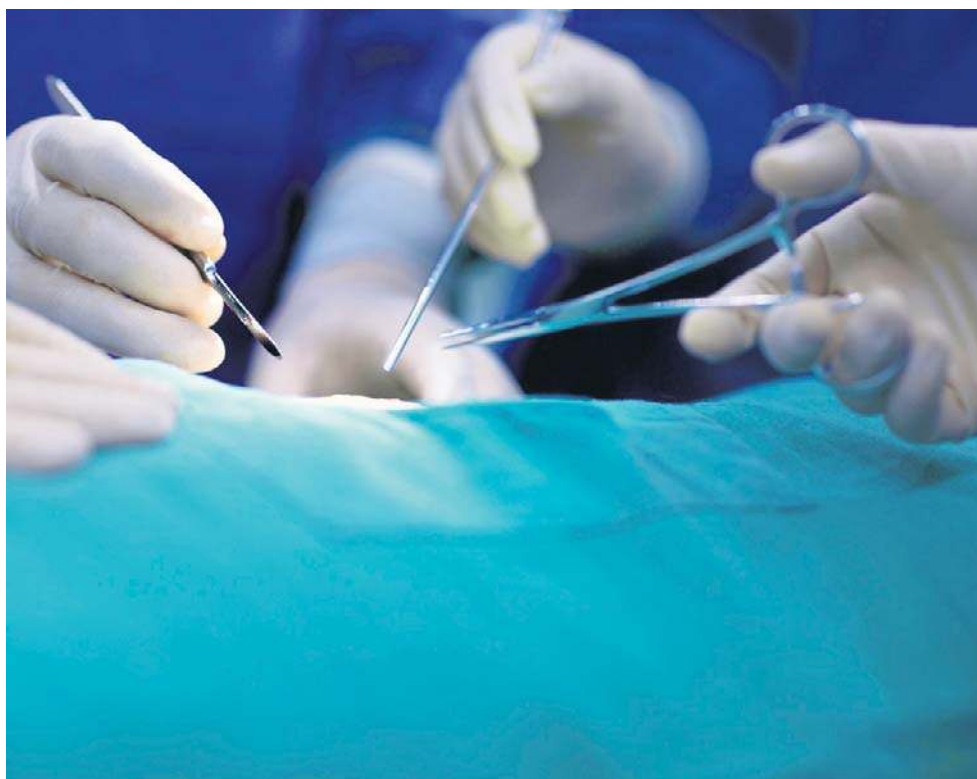
Zazwyczaj jest to moment rozpoczęcia dializ, choć w niektórych ośrodkach pacjent może zostać zakwalifikowany do przeszczepu wcześniej, w tzw. przeszczepieniu wyprzedzającym, zanim zacznie dializy. Takie podejście rekomendują międzynarodowe wytyczne, ponieważ poprawia zarówno efekty leczenia, jak i komfort życia pacjenta.

– Przeszczepy dotyczą pacjentów z niewydolnymi nerkami własnymi. Jeśli wiemy, że choroba postępuje i prędzej czy później niezbędne będą dializy, lepiej uprzedzić los – mówi dr n. med. Maciej Kowalewski, chirurg i transplantolog z Centrum Medycznego SafiMed w Zabierzowie, przez lata związany także z Zespołem Przeszczepiania Nerek Krakowskiego Szpitala Specjalistycznego im. Jana Pawła II.

Wbrew temu, co się czasem słyszy, nerki nie przeszczepia się z powodu guza. Nowotwory wymagają karencji: po skutecznym leczeniu trzeba odczekać, by upewnić się, że choroba nie nawraca.

Długość tego czasu zależy od rodzaju i stopnia zaawansowania nowotworu, ale zasada jest jasna: aktywny nowotwór zawsze wyklucza transplantację. Zwykle zaleca się odczekać kilka lat.

– Najpierw bezpieczeństwo, potem operacja – podsumowuje dr Maciej Kowalewski.

Przeszczep nerki to efekt starannie zaplanowanej, zespołowej pracy: lekarzy, sprawnych procedur i przygotowanych pacjentów.

Przeszczep nerki nie zaczyna się w sali operacyjnej, lecz dużo wcześniej. Pacjent przechodzi dokładną ocenę zdrowia, obejmującą konsultacje u nefrologa, kardiologa, chirurga i urologa, badania przesiewowe w kierunku najczęstszych nowotworów oraz testy immunologiczne.

Gdy lekarze uznają, że ryzyko jest akceptowalne, pacjent zostaje wpisany na Krajową Listę Osób Oczekujących – centralny rejestr prowadzony przez Poltransplant. Dopiero od tego momentu realnie istnieje szansa na przeszczep.

– Od tego momentu chory nie rozstaje się już z telefonem, który często dzwoni w najmniej oczekiwanym momencie – podkreśla dr Maciej Kowalewski.

W transplantacji nerek ogromną rolę odgrywa zgodność immunologiczna. Oprócz grupy krwi sprawdza się antygeny zgodności tkankowej HLA. W praktyce oznacza to analizę DNA pacjenta oraz ocenę, czy nie posiada przeciwciał powstałych w wyniku transfuzji, ciąży czy wcześniejszych przeszczepów. Najważniejszym testem bezpieczeństwa jest próba krzyżowa: do surowicy biorcy dodaje się limfocyty dawcy i obserwuje, czy dochodzi do reakcji. Dodatni wynik zamyka drogę do przeszczepu tej konkretnej nerki.

– To jest ostatni próg. Jeśli pacjent go nie przekroczy, narząd musi zostać zaproponowany kolejnemu biorcy – wyjaśnia chirurg CM SafiMed.

Choć kwalifikacja do przeszczepu przebiega spokojnie, sama operacja to wyścig z czasem. Nerka najlepiej funkcjonuje, jeśli zostanie przeszczepiona w ciągu kilkunastu godzin od pobrania. Każda zwłoka zwiększa ryzyko powikłań i pogarsza wyniki – badania wskazują, że już po 12-14 godzinach ryzyko wzrasta, a po dobie obniża się przeżywalność przeszczepu.

To dlatego często zaczyna się od pobrania węzłów chłonnych, dzięki temu szybciej wykonuje się próby krzyżowe i zyskuje bezcenne godziny.

Nowoczesnym sposobem wydłużenia tzw. czasu zimnego niedokrwienia nerek są pompy perfuzyjne, które pozwalają utrzymać narząd w dobrej kondycji nawet powyżej 24 godzin.

Gdy laboratorium histopatologiczne sporządzi listę pacjentów zgodnych immunologicznie, uruchamiany jest algorytm alokacji – ale decyduje też zdrowy rozsądek.

Ważne są: grupa krwi, zgodność HLA, długość oczekiwania, pilność przypadku i kwestie logistyczne. W trybie alarmowym do ośrodka ściąga się jednego lub kilku najlepiej sklasyfikowanych chorych. Na miejscu leka-

rza oceniają ich aktualny stan: zwykle przeziębienie czy świeża infekcja mogą zablokować operację w ostatniej chwili.

Jeśli wszystko jest w porządku, pacjent kwalifikowany jest do zabiegu.

– Byliśmy w stanie ściągać pacjentów z drugiego końca kraju, korzystając z transportów lotniczych. Logistyka bywa karkołomna, jednak w takich wypadkach nie ma innego wyjścia – wspomina specjalista.

W kwalifikacji do przeszczepu istotne jest indywidualne rokowanie pacjenta. Jednym z praktycznych rozwiązań jest zasada „old for old” – nerki od starszych dawców trafiają do starszych biorców. Dzięki temu lepiej wykorzystuje się dostępne narządy, a pacjenci, którzy nie mogą czekać latami, mają realną szansę na poprawę zdrowia.

– Dobiera się nerkę tak, żeby służyła jak najdłużej i żeby jej nie zmarnować – podkreśla dr Maciej Kowalewski.

Po wpisaniu na listę pacjent nie rozstaje się już z telefonem. Propozycja może pojawić się o każdej porze, jednak ostateczna decyzja zapada dopiero po przyjeździe do ośrodka i wykonaniu badań – zdarza się, że dodatnia próba krzyżowa albo infekcja w ostatniej chwili wykluczają operację. Gdy jednak stan pacjenta na to pozwala, zespół natychmiast kieruje chorego na blok. ©

Takiego bólu nie wolno bagatelizować! Może być powiązany z rakiem wątroby

Katarzyna Wąs-Zaniuk
katarzyna.was-zaniuk@polskapress.pl

Ból prawego barku zwykle tłumaczmy przemęczeniem albo urazem. Lekarze ostrzegają jednak, że czasem organizm wysyła w ten sposób sygnał ostrzegawczy z zupełnie innego miejsca – nawet z wątroby.

Taki objaw może mieć związek z rozwijającym się nowotworem, dlatego nie warto go lekceważyć, zwłaszcza gdy utrzymuje się długo lub pojawia się bez wyraźnej przyczyny.

Ból w prawym barku może być związany z rakiem wątroby

Ból prawego barku najczęściej ma przyczyny ortopedyczne, takie jak przeciążenia, urazy czy choroby stawu barkowego.

Czasem jednak może być tzw. bólem rzutowanym – sygnałem pochodzącym z innej części ciała.

Mechanizm ten polega na tym, że nerwy w organizmie potrafią „przekierowywać” sygnały bólowe, przez co mózg interpretuje je w miejscu odległym od rzeczywistego źródła problemu.

Podobne zjawisko obserwuje się np. przy schorzeniach szyi wywołujących bóle głowy lub problemach z biodrem, które skutkują bólem kolana.

Specjaliści podkreślają, że w rzadkich przypadkach ból barku może mieć związek z chorobami wątroby, w tym rakiem, gdy powiększony narząd uciska nerwy połączone z unerwieniem barku.

Jak napisano na stronie Cancer Research UK: „Powiększona (obrzęknięta) wątroba może powodować ból w prawym barku lub plecach.”

Dzieje się tak dlatego, że powiększony narząd pobudza nerwy połączone z nerwami barku. Nazywa się to bólem rzutowanym.

Powiększona (obrzęknięta) wątroba może powodować ból w prawym barku lub plecach. Dlatego takiego bólu nie wolno ignorować.

Obrzęk brzucha może powodować dyskomfort lub ból, a także utratę apetytu lub uczucie szybkiej sytości. Może również powodować duszność lub obrzęk stóp.

Jakie są objawy raka wątroby?

Rak wątroby często przez długi czas nie daje żadnych sygnałów lub pojawiają się one w bardzo subtelny sposób, co utrudnia wczesne rozpoznanie.

Niezależnie od tego, czy jest to nowotwór pierwotny, rozwijający się w samej wątrobie, czy wtórny, przeniesiony z innego narządu, symptomy zwykle są podobne.

Osoby z istniejącymi chorobami wątroby, takimi jak marskość, powinny niezwłocznie zgłaszać lekarzowi wszelkie nowe lub nasilające się dolegliwości.

Do typowych objawów raka wątroby należą:

- żółtaczka i białe okienko (żółta skóra i białe okienko)
- żółtaczka, swędzenie skóry, ciemny moc i jasny stolec; u osób o ciemniejszej karnacji żółtaczka może być mniej widoczna;
- utrata apetytu lub niezmierzona utrata wagi;
- nudności i wymioty;
- ból w górnej prawej części brzucha lub w prawym barku;
- problemy trawienne, np. szybkie uczucie sytości podczas posiłku;
- znaczne wzdęcie brzucha niezwiązane z jedzeniem.

Bólu w prawym barku nie wolno ignorować, zwłaszcza jeśli utrzymuje się przez dłuższy czas lub pojawiają się dodatkowe niepokojące objawy, jak wzdęcie brzucha, nudności czy ogólne osłabienie.

W takich sytuacjach konsultacja z lekarzem jest niezbędna, ponieważ wczesne wykrycie zmian w wątrobie zwiększa szanse na skuteczne leczenie. ©

